

Evaluering av undervisningsprosjektet ”Alle har en psykisk helse”

Sluttrapport

Januar 2003

Evaluering av prosjektet "Alle har en psykisk helse"

INNHold:	Side
Om undersøkelsen	3
Oppsummering	4
Resultater fra elevundersøkelsen:	6
Elevenes oppfatninger om hva som er de vanligste psykiske sykdommene/lidelsene hos ungdom	7
Om elevene selv mener de har lært noe gjennom prosjektet	12
Arbeidsformene som er benyttet i prosjektet og elevenes vurdering av disse	16
Elevenes svar på påstander omkring psykisk helse	20
Andel av elevene som har venner med psykiske problemer	24
Hvordan elevene ville skaffet informasjon om psykisk helse/lidelser hvis de hadde behov for det	25
Hva elevene ville gjort hvis de trengte hjelp til egne psykiske problemer/lidelser	27
Resultater fra lærerundersøkelsen:	29
Om prosjektet er tilpasset elevenes nivå på de ulike trinnene	30
Om temaene var gode	31
Om undervisningsopplegget samsvarte med læreplanene	32
Vurdering av ulike undervisningsformer benyttet i prosjektet	33
Samarbeid i forbindelse med prosjektet	36
Tilfredshet med permen	39
Oppfatning om elevenes tilfredshet med prosjektet	40
Måloppnåelse	42
Praktisk tilrettelegging og oppfølging	44
Om det var noe lærerne savnet i undervisningsopplegget	46

Vedlegg: Spørreskjemaene

Om

Undersøkelsen

Bakgrunn for undersøkelsen

✓ Det ble i løpet av november, desember 2002 og januar 2003 gjennomført et undervisningsopplegg omhandlende psykisk helse ved 5 skoler i Norge. Statskonsult ønsker gjennom undersøkelsen å kartlegge hva som er bra og hva som er mindre bra med opplegget. Undersøkelsen vil gi nyttige innspill i det videre arbeidet med temaet psykisk helse i skolene.

Datainnsamling, utvalg og målgruppe

- ✓ Datainnsamlingen er gjort postalt ved at skolene ble tilsendt skjema fra Norsk Gallup. Skjemaene ble fylt ut i løpet av klassesstime. For å sikre anonymiteten, fikk alle elever en egen konvolutt til å legge sitt svar ned i. Hver lærer returnerte sitt klassesett direkte til Norsk Gallup i vedlagte svarkonvolutt.
- ✓ Både elever og lærere har evaluert undervisningsopplegget. Norsk Gallup har mottatt til sammen 608 elevskjema og 18 lærerskjema.
- ✓ Utvalget fordeler seg slik mellom skoler og klassetrinn:

Elever pr skole og trinn	8. klasse	9. klasse	10. klasse	Totalt
Kjølnes ungdomsskole	97	74	43	214
Skeiene ungdomsskole	133			133
Stange ungdomsskole	75	23	22	120
Marienlyst skole	98			98
Sandnes skole	13	15	15	43
Totalt	416	112	80	608

Lærere pr skole og trinn	8. klasse	9. klasse	10. klasse	Totalt
Kjølnes ungdomsskole	4		2	6
Skeiene ungdomsskole				
Stange ungdomsskole	3	1	1	5
Marienlyst skole	4			4
Sandnes skole	1	1	1	3
Totalt	12	2	4	18

Intervjutidspunktet

Utfyllingen av skjemaene skjedde rett i etterkant av prosjektets avslutning i den enkelte klasse. De fleste klasser svarte på skjemaene i januar 2003.

Ansvarlig for undersøkelsen

Kontaktperson i Statskonsult har vært Kjetil Hillestad. Fra Norsk Gallup har prosjektleder Ingunn Bekken Sjøholm vært ansvarlig for undersøkelsen.

Oppsummering

- Spiseforstyrrelser og depresjon er oppfattet som de to vanligste psykiske sykdommene hos ungdom blant 8. klassingene.
- Angst, depresjon og hodepine er de symptomene på psykiske lidelser som 9. klassingene nevner oftest.
- I 9. klasse mener 2 av 3 elever at rusmisbruk er en psykisk lidelse. Samme andel svarer at spiseforstyrrelser og schizofreni er psykiske sykdommer.
- 71 prosent av elevene i 9. klasse mener de har lært noe nyttig om det å være annerledes, men under halvparten (47%) mener de har lært noe nyttig om det å føle seg ensom.
- 59 prosent av elevene i 10. klasse synes de har lært noe nyttig om "frykt for det ukjente".
- Alle klassetrinn mener i stor grad at de har lært noe om psykisk helse i dette prosjektet, og flest i 10. klasse, hvor 90 prosent svarer ja.
- Gruppearbeid, undervisning av lærer og diskusjon i klassen er de mest brukte undervisningsformene.
- Bruk av TV/radio er best likt av elevene i 8. og 9. klasse. Gruppearbeid, muntlig presentasjon og presentasjon av frioppgaven er best likt blant 10. klassingene.
- Jenter er mindre enige enn gutter i at deres psykiske helse er god. Gutter er på den annen side mer enige enn jenter i at de vil takle eventuelle psykiske problemer selv.
- Hver 5. elev kjenner en venn som har psykiske problemer.
- Helsepersonell på skolen og Internett er ved siden av familien de viktigste kildene til informasjon om psykisk helse for elevene.

Oppsummering

- 62 prosent av elevene ville først snakket med familien sin hvis de selv trengte hjelp til psykiske problemer.
- 15 av 18 lærere mener undervisningsopplegget er godt tilpasset elevenes nivå på de ulike trinn.
- Valg av tema til de ulike klassesertrinn oppleves som gode og i samsvar med læreplanen.
- Diskusjon i klassen er en undervisningsform som har fungert godt på alle klassesertrinn.
- Det har vært utstrakt samarbeid med andre faglærere på prosjektet, en tredjedel har også benyttet sosiallærer og helsepersonell på skolen.
- Undervisningsprogrammet har vært benyttet i mange ulike fag, i gjennomsnitt 3-4 fag. Programmet er mest brukt i KRL-faget og naturfag.
- Lærerne er godt fornøyde med permen, både med hensyn til faglig innhold, fysisk utforming og hvordan den fungerte pedagogisk.
- 11 av 18 lærere mener det var passe med oppgaver til elevene. Lærerne tror også elevene har vært fornøyde med prosjektarbeidet.
- Målsettingene må i stor grad sies å være oppfylt for dette prosjektet. Langt de fleste lærerne mener at elevene gjennom prosjektet har lært mye om psykisk helse de ikke kunne fra før og at prosjektet har økt elevenes evne til å forholde seg til egne og andres psykiske helse.
- Forbedringsområder er oppfølging og rådgivning underveis. Et mindretall av lærerne er fornøyde med dette.
- De fleste lærerne har brukt 3-5 dager på prosjektarbeidet.

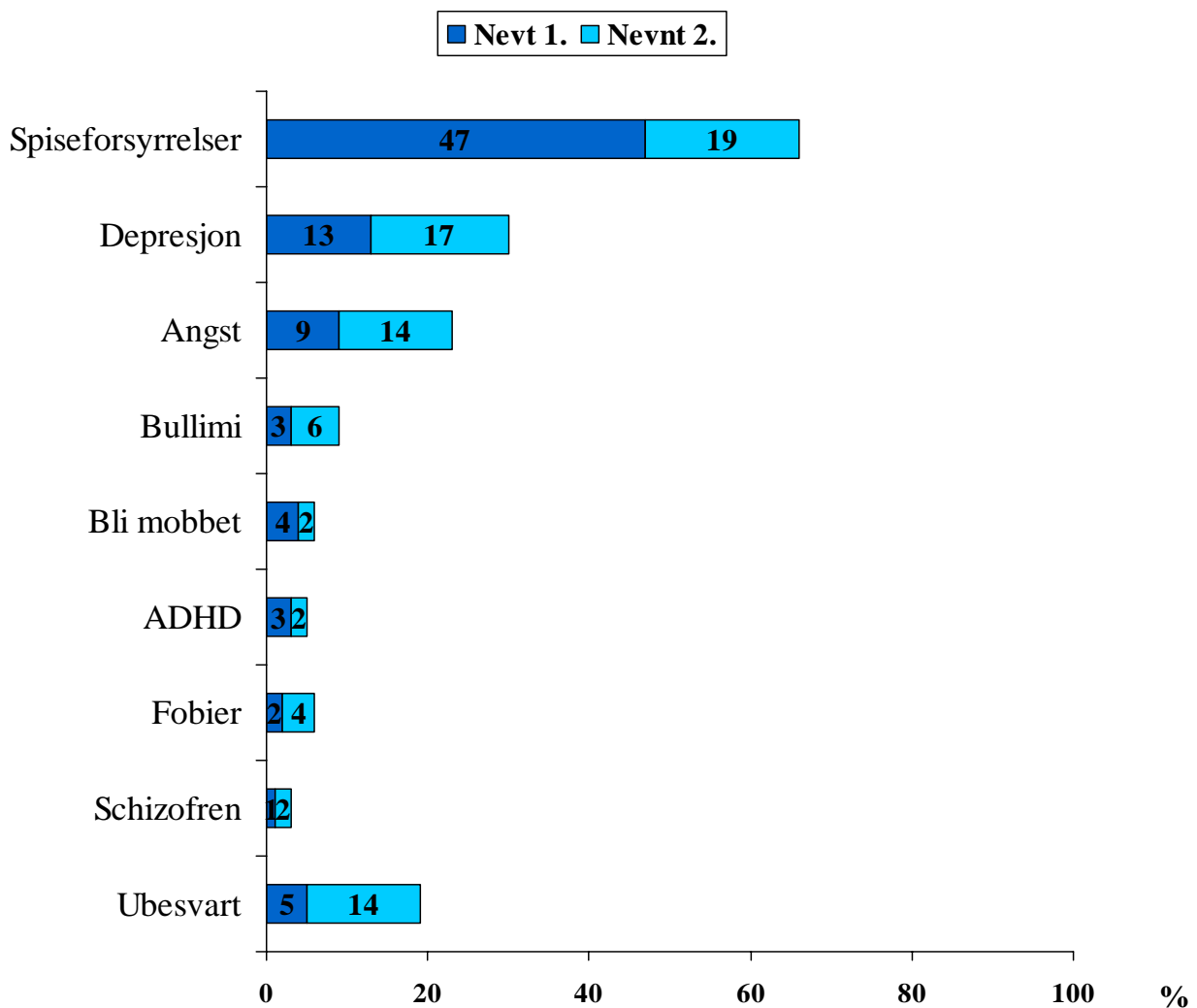
Elevundersøkelsen

I 8. klasse er spiseforstyrrelser og depresjon oppfattet som de vanligste psykiske sykdommene hos ungdom

Skriv ned hva du tror er de to vanligste psykiske sykdommene hos ungdom.

Besvart av 8. klassene (N=416).

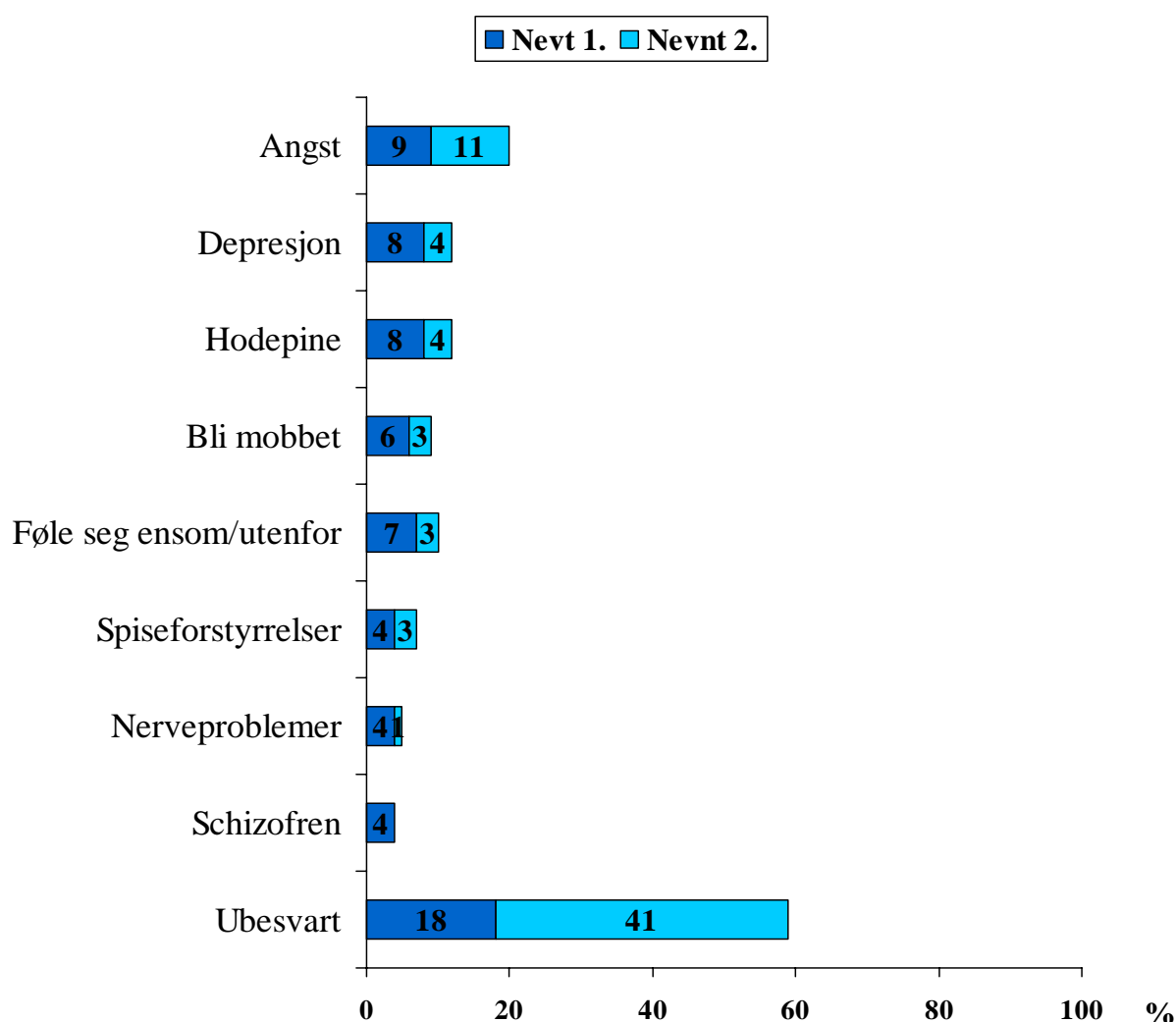

- ✓ Spiseforstyrrelser og anoreksi er det absolutt flest svarer som den vanligste psykiske sykdommen hos ungdom.
- ✓ I tillegg til det som fremkommer i grafen, nevner noen mer sosiale forhold som det å føle seg alene/ensom/utenfor. Noen få nevner også lav selvfølelse/føle seg usikker.
- ✓ Det kommer samtidig noen enkelt svar som tyder på forvirring omkring hva som er psykiske sykdommer. Eksempler på svar er dysleksi, røykepress, allergi, fysisk utviklingshemmet og tuberkulose.

I 9. klasse er angst, depresjon og hodepine de mest kjente symptomene på psykiske lidelser hos ungdom

Skriv ned hva du tror er de to vanligste psykiske lidelser hos ungdom.

Besvart av 9. klassene (N=112).

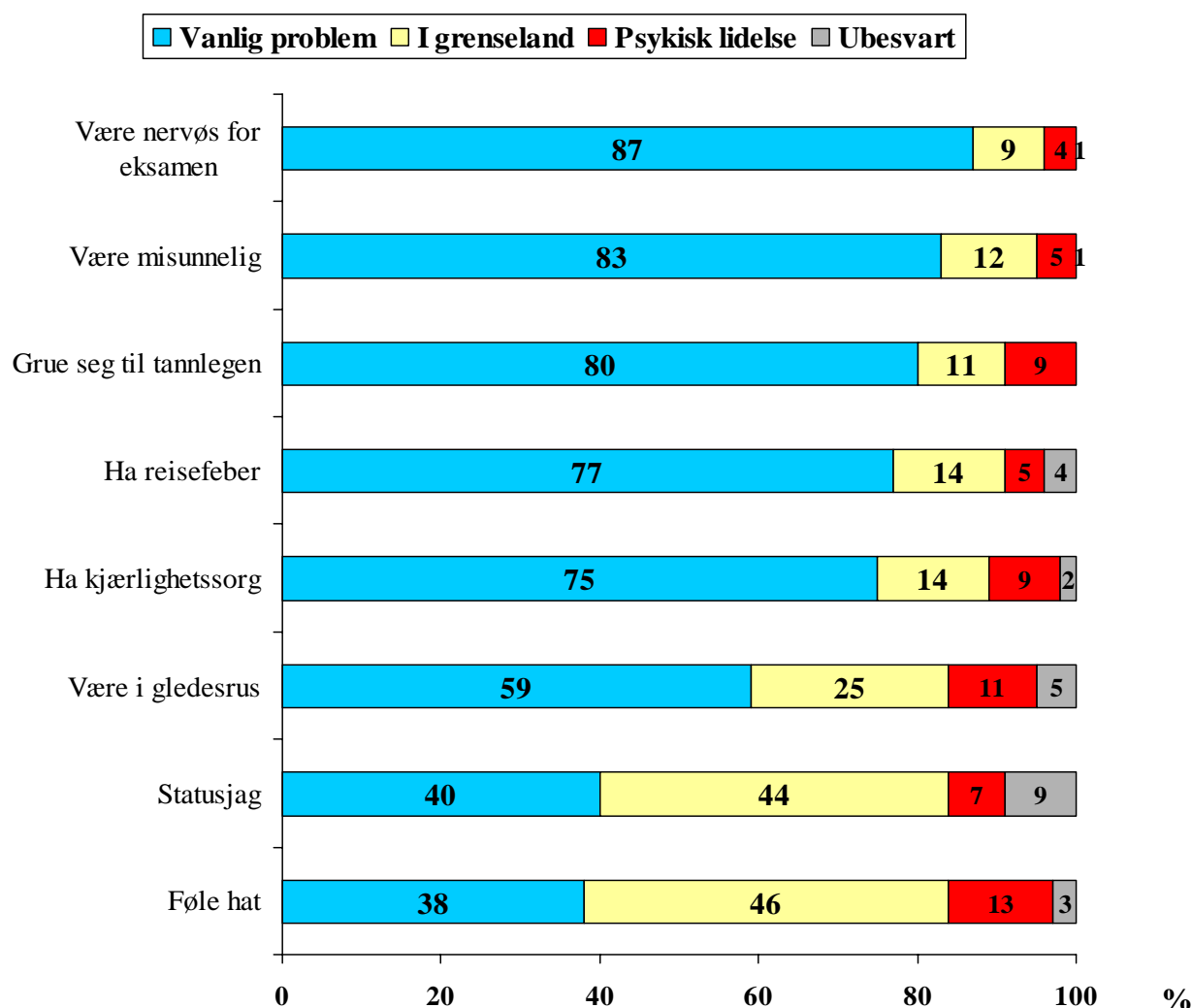

- ✓ Det er ikke noe symptom på psykisk lidelse som 9. klassingene kjenner vesentlig bedre til enn andre.
- ✓ Det er flere enkeltsvar som beskriver ensomhet og a-sosialitet. Eks på dette er stillhet, beskjedenhet, stenger seg inne, snakker lavt/sakte, redd for å være med folk.
- ✓ Nesten hver 5. elev i 9. klasse (18%) greier ikke selv å komme på noe symptom på psykiske lidelser hos ungdom. 40 prosent kan bare nevne et symptom.

Mange av 9. klassingene oppfatter statusjag og det å føle hat som grensetilfeller

Kryss av for hva du mener er et vanlig problem, hva som er litt i grenseland og hva som er en psykisk sykdom.

Besvart av 9. klassene (N=112).

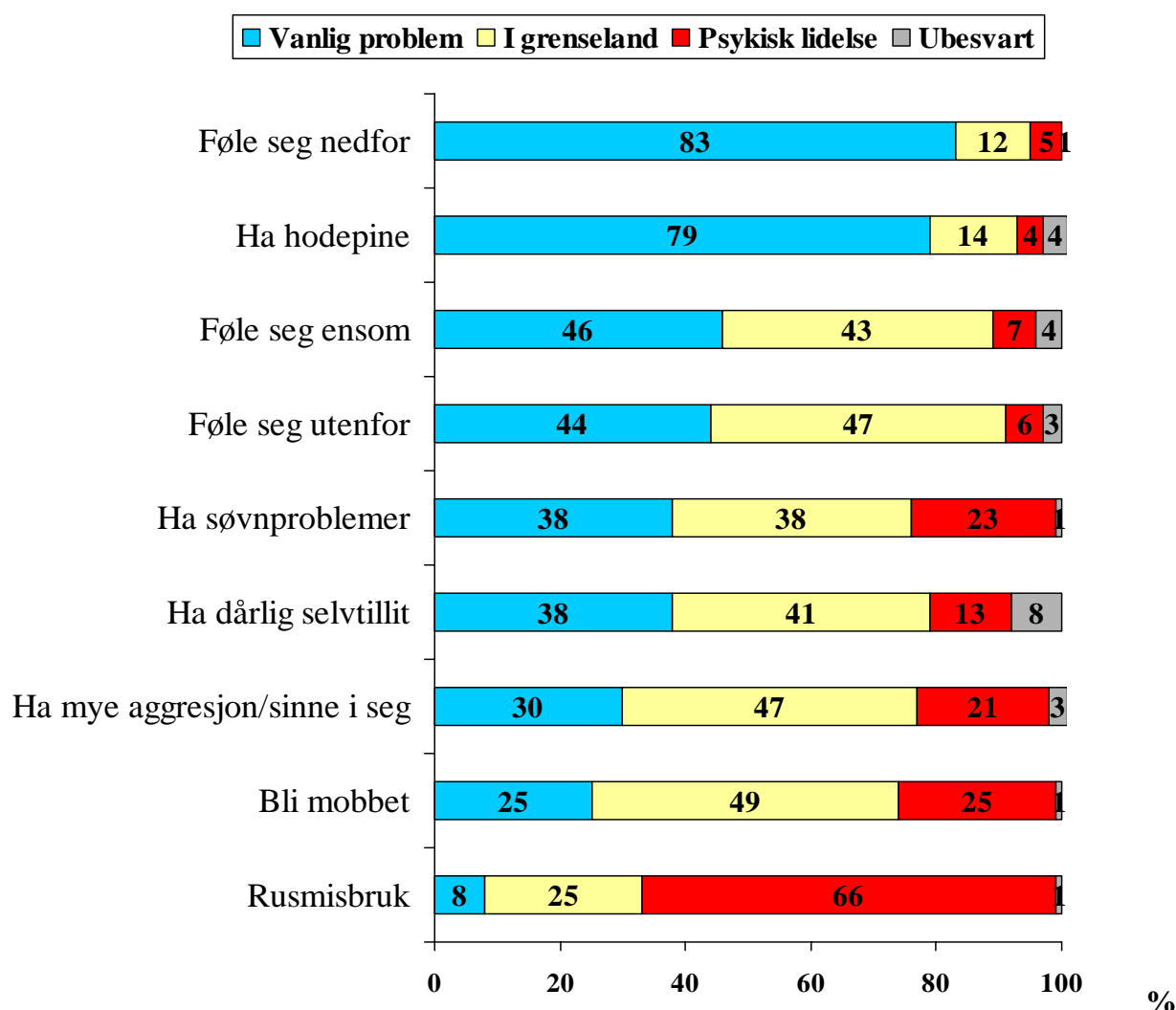

- ✓ Det er noen flere jenter enn gutter som mener statusjag er en psykisk lidelse, 11 prosent av jentene mot 5 prosent av guttene mener dette.
- ✓ Motsatt er det flere gutter enn jenter som mener reisefeber er en psykisk lidelse. 9 prosent av guttene mener dette er en psykisk lidelse, men ingen av jentene.
- ✓ Det samme gjelder å grue seg til tannlegen. 12 prosent av guttene mener dette er å forstå som en psykisk lidelse, mens bare 5 prosent av jentene mener dette.

Blant 9.klassingene mener 2 av 3 at rusmisbruk er en psykisk lidelse

Kryss av for hva du mener er et vanlig problem, hva som er litt i grenseland og hva som er en psykisk sykdom.

Besvart av 9. klassene (N=112).

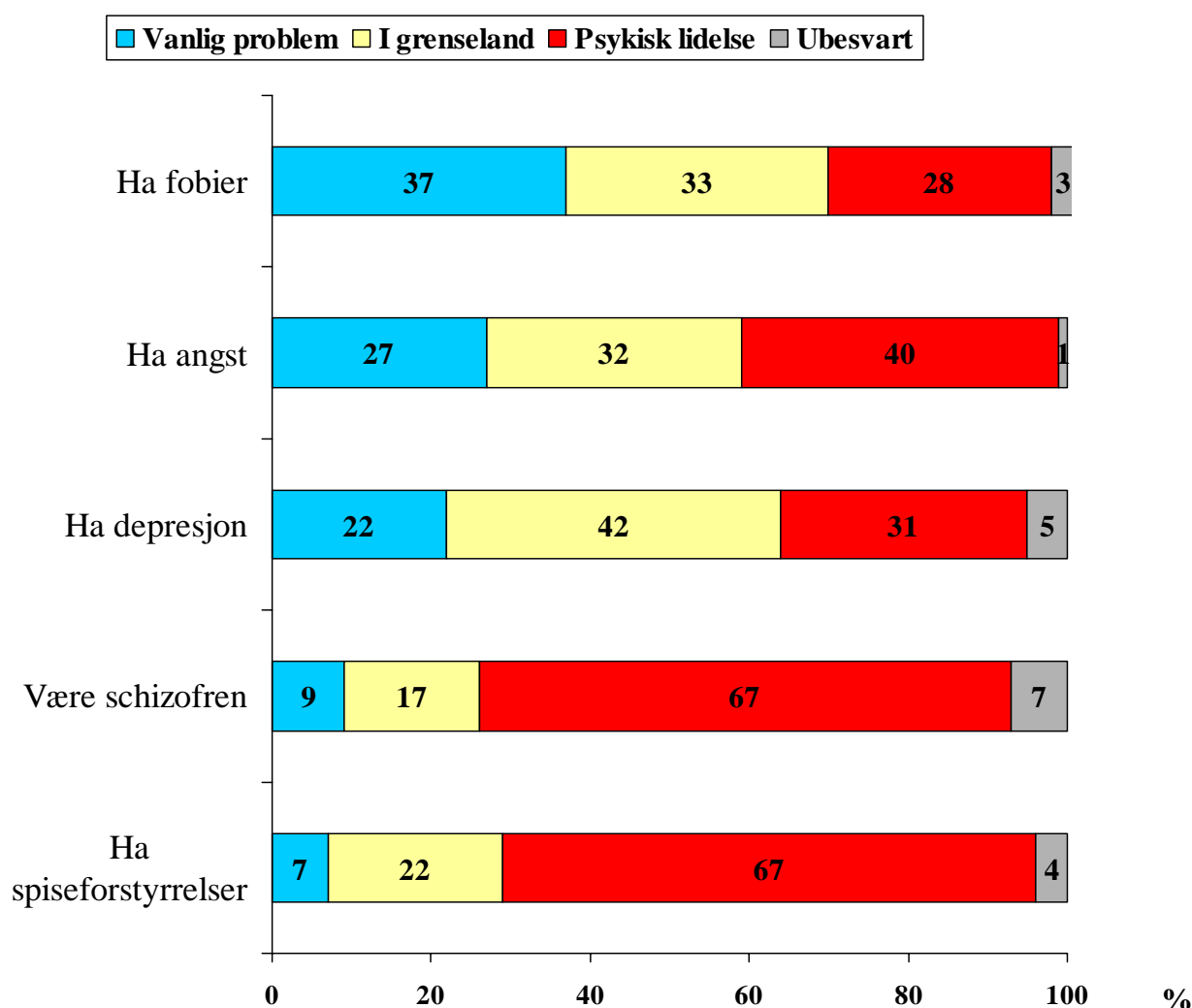
✓ Guttene mener i større grad enn jentene at rusmisbruk er et vanlig problem. 12 prosent av guttene mot 2 prosent av jentene mener rusmisbruk er et vanlig problem. Motsatt er det 75 prosent av jentene mot 61 prosent av guttene som mener rusmisbruk er en psykisk lidelse.

✓ Det samme gjelder for å ha mye aggresjon/sinne i seg. 39 prosent av guttene ser dette som et vanlig problem, mens bare 16 prosent av jentene. Også det å ha søvnproblemer er noe guttene i større grad enn jentene betrakter som er vanlig problem, 43 prosent av guttene mot 32 prosent av jentene svarer dette.

Spiseforstyrrelse og schizofreni er det flest 9. klassinger mener er psykiske sykdommer ¹¹

Kryss av for hva du mener er et vanlig problem, hva som er litt i grenseland og hva som er en psykisk sykdom.

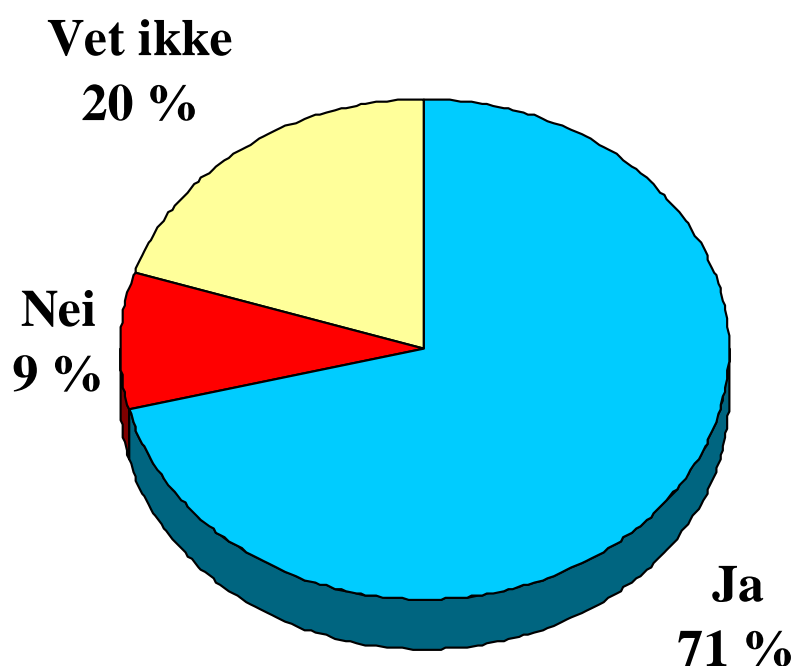
Besvart av 9. klassene (N=112).

- ✓ Også for spiseforstyrrelser gjelder at guttene i større grad enn jentene ser dette som et vanlig problem. 10 prosent av guttene mot 2 prosent av jentene betrakter spiseforstyrrelser som et vanlig problem. Samtidig mener 82 prosent av jentene at dette er en psykisk sykdom mot bare 57 prosent av guttene.
- ✓ Når det gjelder depresjon, angst og schizofreni er mønsteret det samme, guttene betrakter dette i mindre grad som psykiske sykdommer enn jentene.

Langt de fleste elevene i 9. klasse mener de har lært noe nyttig om det å være annerledes

Har du har lært noe som er nyttig for deg om det å være annerledes gjennom dette prosjektarbeidet?
Besvart av 9. klassene (N=112).

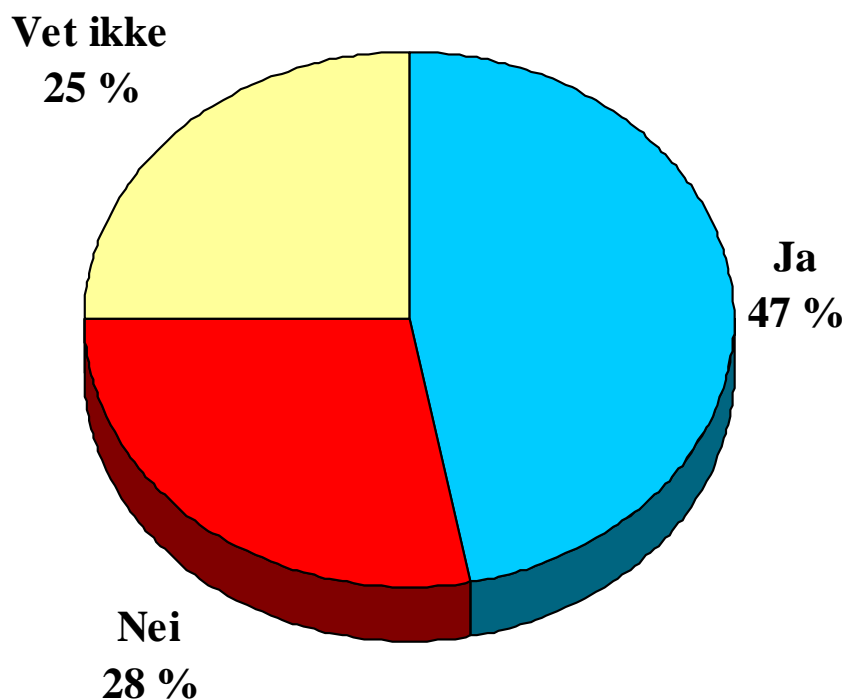

- ✓ Både jentene og guttene mener i stor grad at de har lært noe er nyttig i dette prosjektarbeidet, 71 prosent av jentene og 70 prosent av guttene svarer ja.
- ✓ Samtlige 15 elever i 9. klasse på Sandnes skole mener de har lært noe nyttig om det å være annerledes i dette prosjektarbeidet! Andelen er 78 prosent ved Stange ungdomsskole og 62 prosent ved Kjølnes ungdomsskole.

Det er færre i 9. klasse som har lært noe nyttig om det å føle seg ensom

Har du har lært noe som er nyttig for deg om det å føle seg ensom gjennom dette prosjektarbeidet?

Besvart av 9. klassene (N=112).

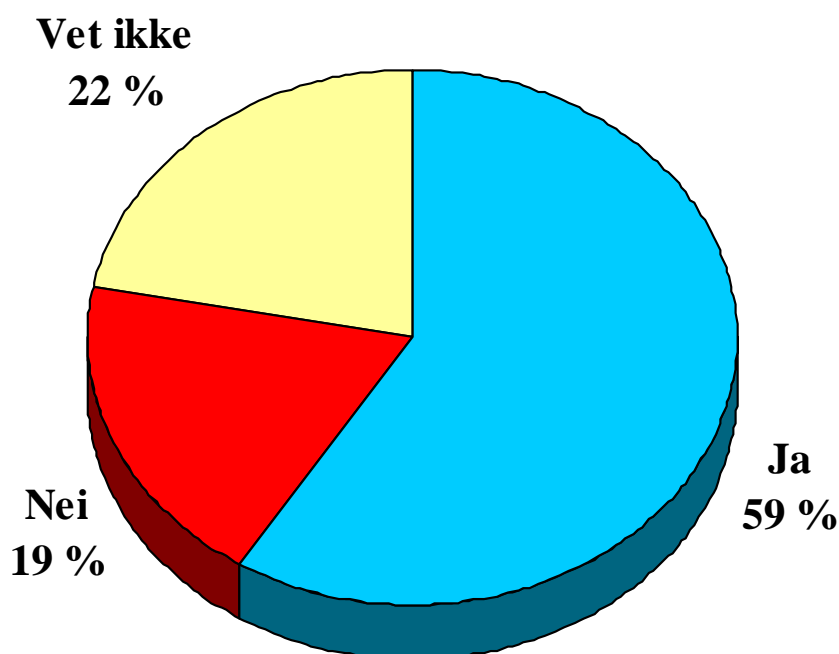

- ✓ Det er klart flere jenter enn gutter som mener de har lært noe nyttig om det å føle seg alene, prosjektet kan synes å være bedre tilpasset jentene når det gjelder dette temaet. 64 prosent av jentene sier de har lært noe nyttig om det å føle seg alene mot bare 36 prosent av guttene.
- ✓ Igjen er det elevene ved Sandnes skole som mener de har hatt størst nytte av prosjektet, 87 prosent svarer ja, mot 48 prosent ved Stange ungdomsskole og 39 prosent ved Kjølnes ungdomsskole.

Et flertall elever i 10. klasse har lært noe nyttig om "frykt for det ukjente"

Har du har lært noe som er nyttig for deg om "frykt for det ukjente" gjennom dette prosjektarbeidet?

Besvart av 10. klassene (N=80).

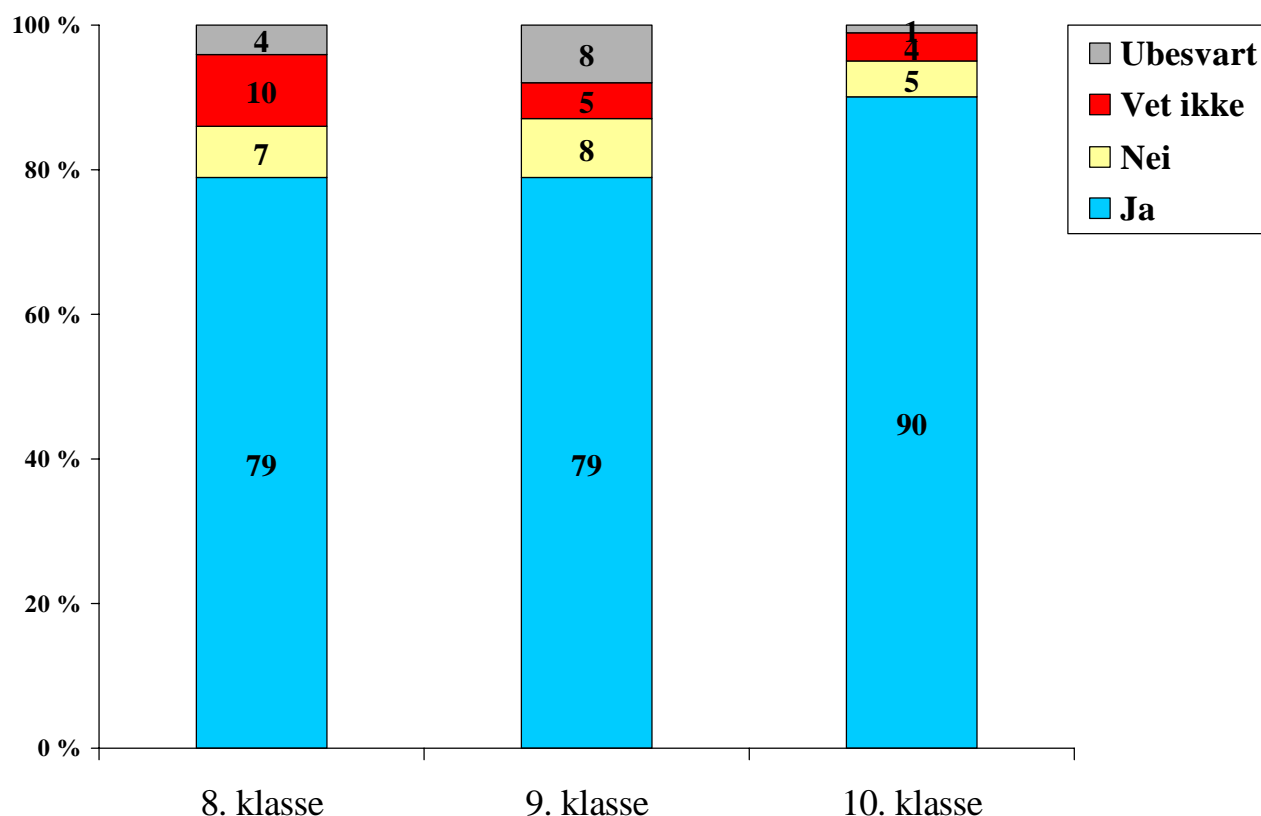

- ✓ Jentene og guttene i 10. klasse synes å ha hatt samme utbytte av undervisningsprosjektet. 61 prosent av jentene og 58 prosent av guttene sier de har lært noe som er nyttig for seg.
- ✓ Elevene ved Sandnes skole er de som har hatt størst nytte av prosjektet, 80 prosent svarer ja, mot 64 prosent ved Stange ungdomsskole og 51 prosent ved Kjølnes ungdomsskole.

Alle klasser mener i stor grad de har lært noe om psykisk helse i dette prosjektet

Har du har lært noe om psykisk helse gjennom dette prosjektarbeidet?

Besvart av alle klassene (N=608).

✓ Det er flest i 10. klasse som mener de har lært noe om psykisk helse gjennom dette prosjektet. Hele 97 prosent av guttene i 10 klasse svarer ja på dette og 84 prosent av jentene.

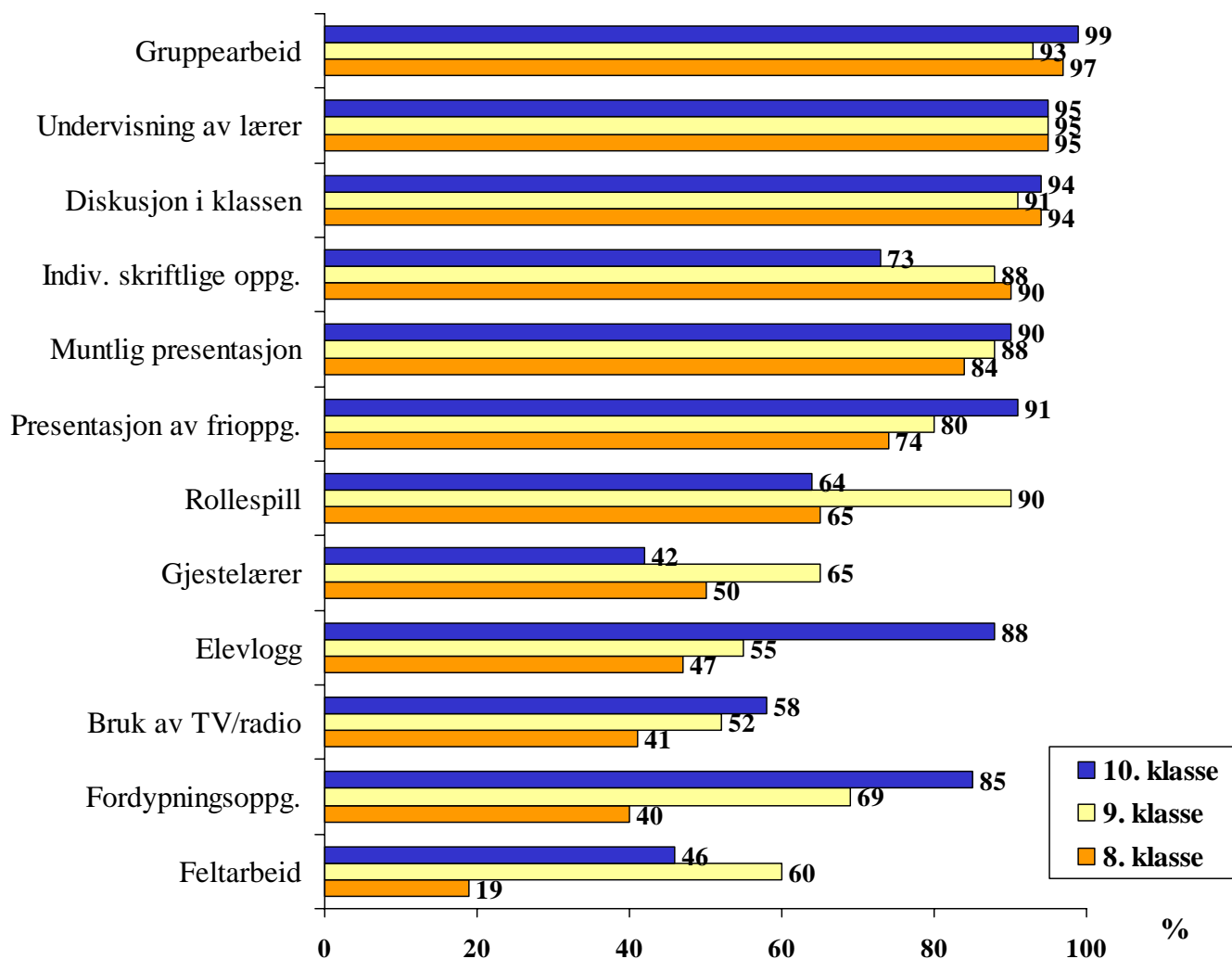
✓ I 8. og 9. klasse er det derimot jentene som i størst grad mener de har lært noe om psykisk helse. I 8. klasse svarer 87 prosent av jentene og 74 prosent av guttene at de har lært noe om dette gjennom prosjektet. I 9. klasse er andelen 86 prosent blant jentene og 73 prosent blant guttene.

✓ For alle klassetrinn sett samlet, svarer 91 prosent av elevene ved Sandnes skole at de har lært noe om psykisk helse i prosjektet, 88 prosent ved Skeiene ungdomsskole, 80 prosent ved Kjølnes ungdomsskole, 77 prosent ved Stange ungdomsskole og 72 prosent ved Marienlyst skole.

Gruppearbeid, undervisning av lærer og diskusjon i klassen er de mest brukte undervisningsformene

Undervisningsformer som er benyttet.

Besvart av alle klassene (N=608).

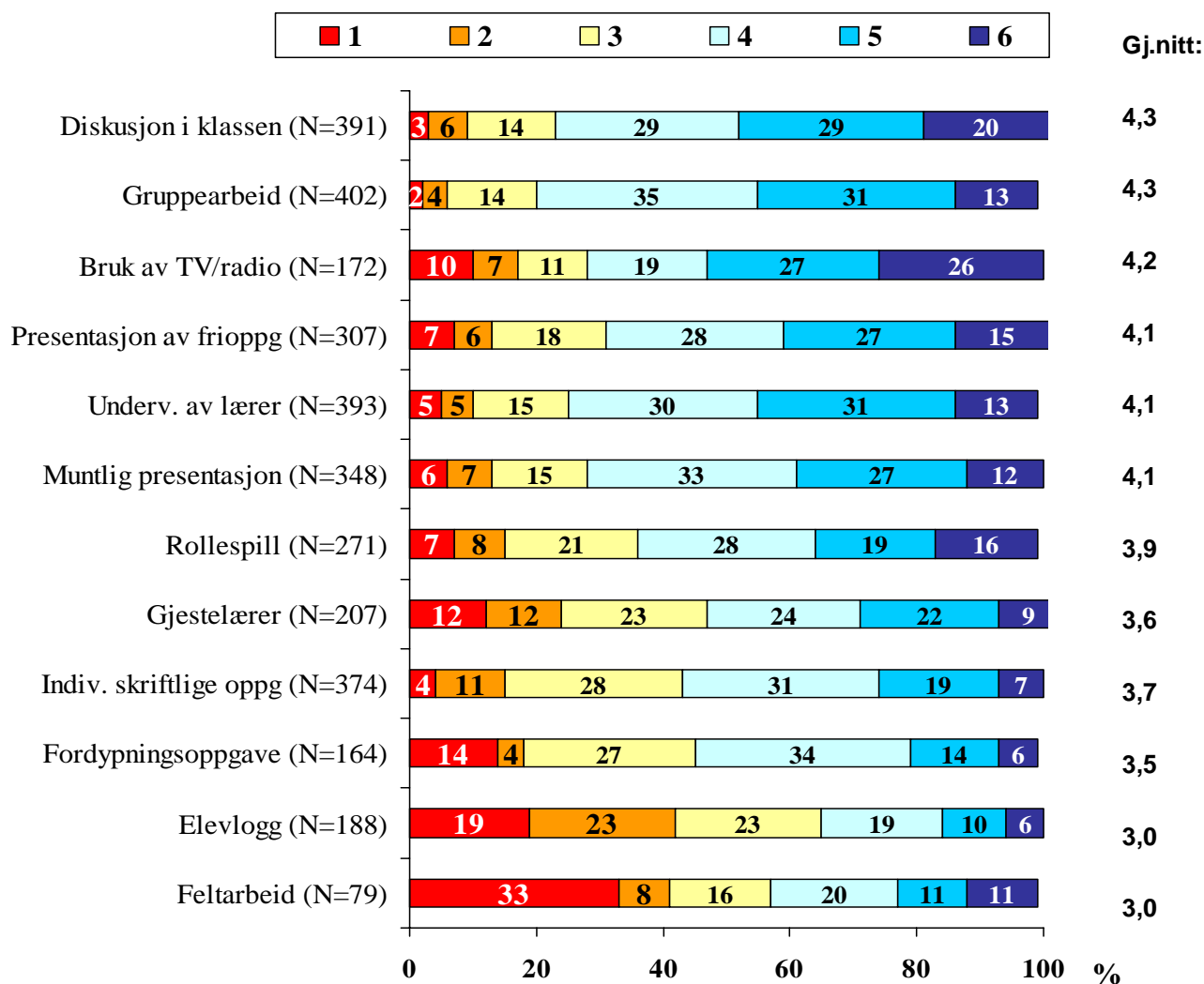

- ✓ Det ser ut til å ha vært minst variasjon i bruk av undervisningsformer på 8. klassetrinn.
- ✓ Presentasjon av frioppgave, elevlogg og fordypningsoppgave er mer benyttet på 10. klassetrinn enn på de øvrige trinnene.
- ✓ Rollespill, gjestelærer og feltarbeid er i større grad benyttet i 9. klasse enn i 8. og 10. klasse.
- ✓ I tillegg til de prekodete alternativene svarer 5 prosent at de har sett filmen om Hermann. Noen har laget veggavis, collage og plakater. Andre har hatt besøk av personer som har hatt psykiske problemer/rusmisbruk.

Diskusjon i klassen og gruppearbeid er de beste likte arbeidsmåtene i 8. klasse

Nå skal DU sette karakter på de ulike måtene å jobbe på som dere har gjort i dette prosjektet. Det du har lært mest av kan du sette en god karakter på, og det du har lært minst av skal du sette en dårlig karakter på (1 er dårligst og 6 er best)

Besvart av 8. klassene (N=416). Svarene "Vet ikke" og "Har ikke hatt slik undervisning" er holdt utenfor.

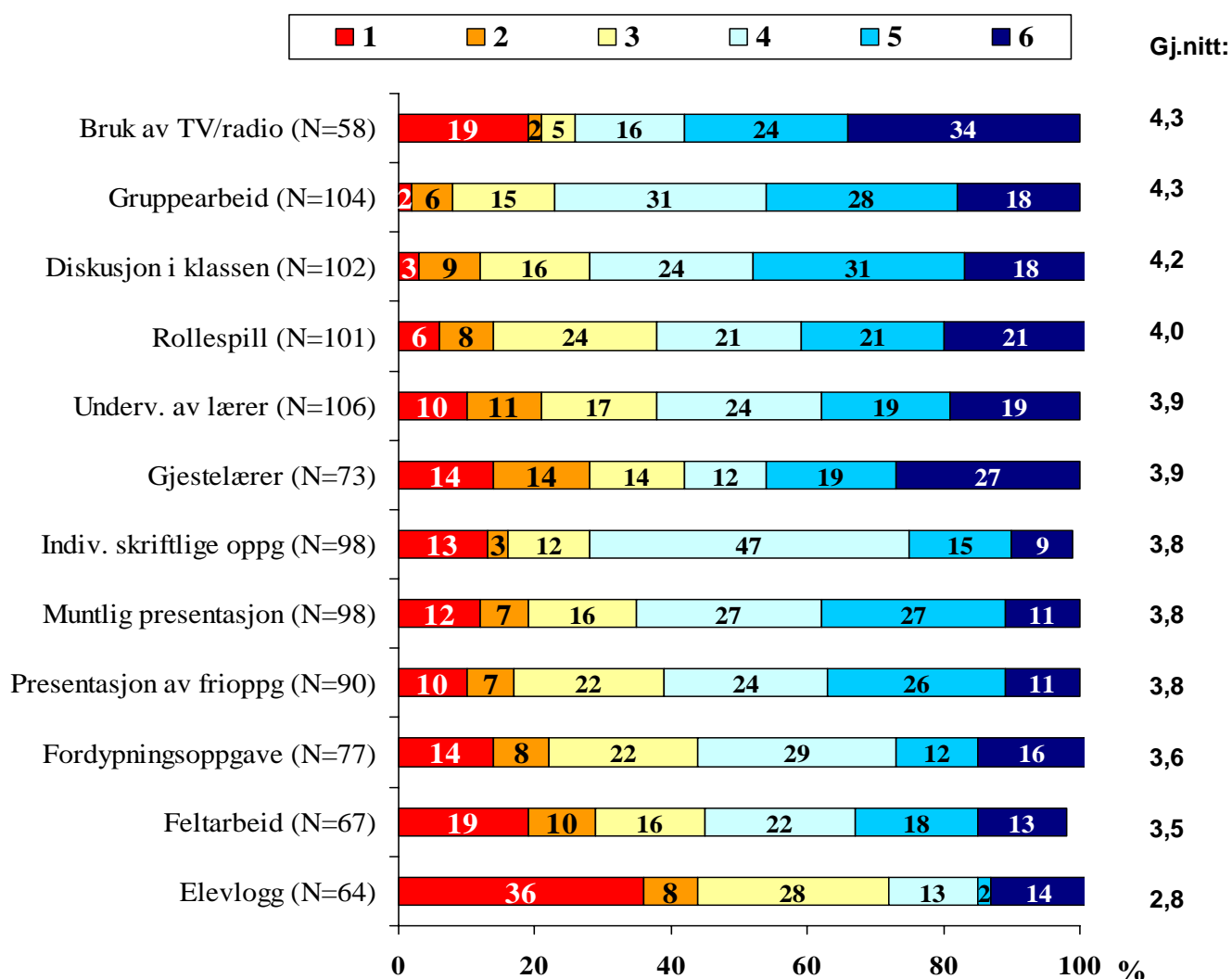

✓ Jentene gir gjennomgående noe høyere karakter enn guttene på arbeidsmåtene. Størst er forskjellen på bruk av elevlogg der jentene i gjennomsnitt gir karakter 3,3 og guttene 2,8. Bruk av TV/radio, diskusjon i klassen og gruppearbeid vurderes imidlertid likt.

I 9. klasse er bruk av TV/radio og gruppearbeid de best likte undervisningsmåtene

Nå skal DU sette karakter på de ulike måtene å jobbe på som dere har gjort i dette prosjektet. Det du har lært mest av kan du sette en god karakter på, og det du har lært minst av skal du sette en dårlig karakter på (1 er dårligst og 6 er best)

Besvart av 9. klassene (N=112). Svarene "Vet ikke" og "Har ikke hatt slik undervisning" er holdt utenfor.

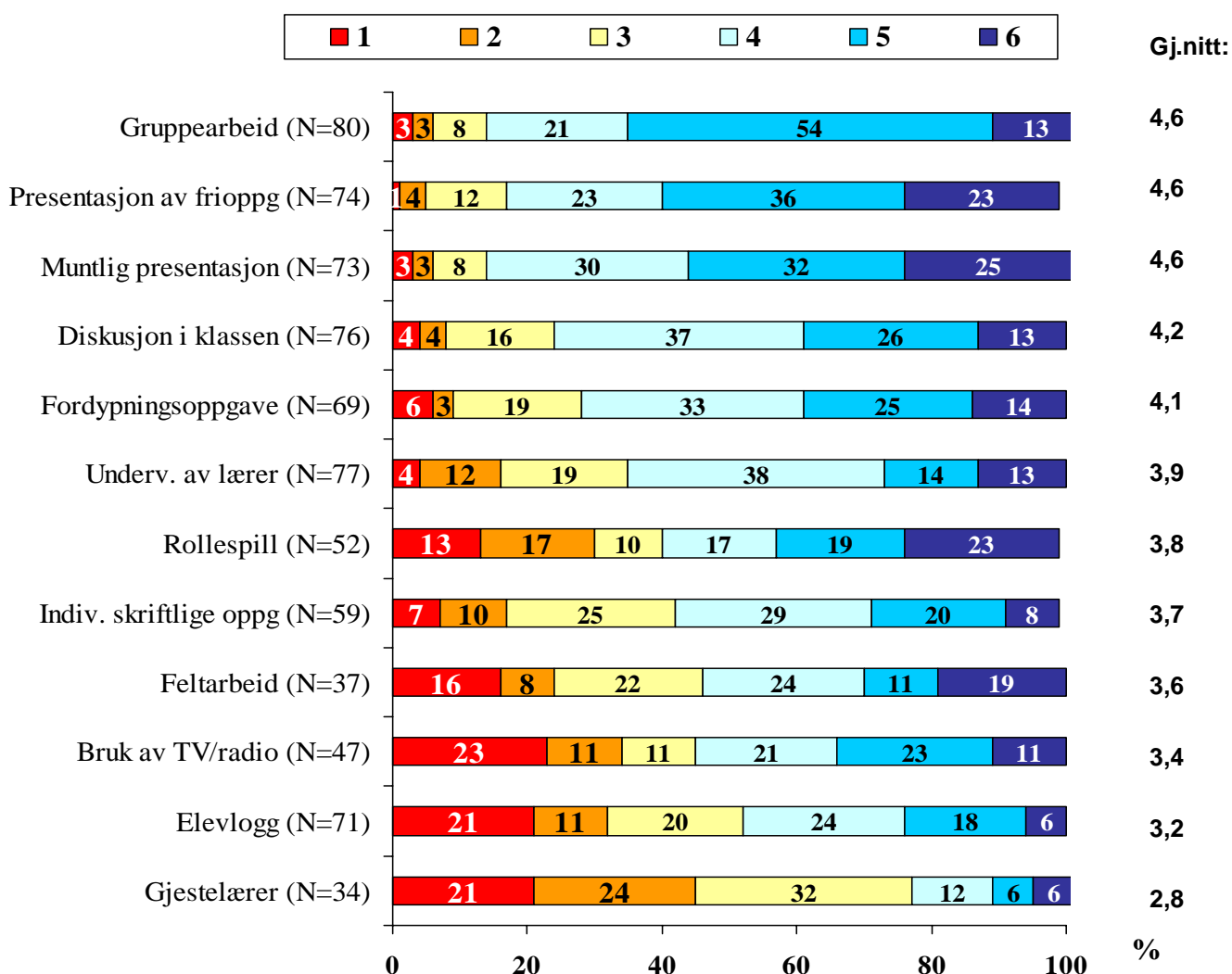

✓ Også i 9. klasse gir jentene en bedre karakter på de fleste arbeidsmåter enn guttene. Her er forskjellen størst for bruk av gjestelærer og undervisning av lærer. Det er likevel en arbeidsmåte som guttene liker bedre enn jentene, og det er bruk av TV/radio.

Gruppearbeid, muntlig presentasjon og presentasjon av frioppgaven er best likt blant 10. klassingene ¹⁹

Nå skal DU sette karakter på de ulike måtene å jobbe på som dere har gjort i dette prosjektet. Det du har lært mest av kan du sette en god karakter på, og det du har lært minst av skal du sette en dårlig karakter på (1 er dårligst og 6 er best)

Besvart av 10. klassene (N=80). Svarene "Vet ikke" og "Har ikke hatt slik undervisning" er holdt utenfor.

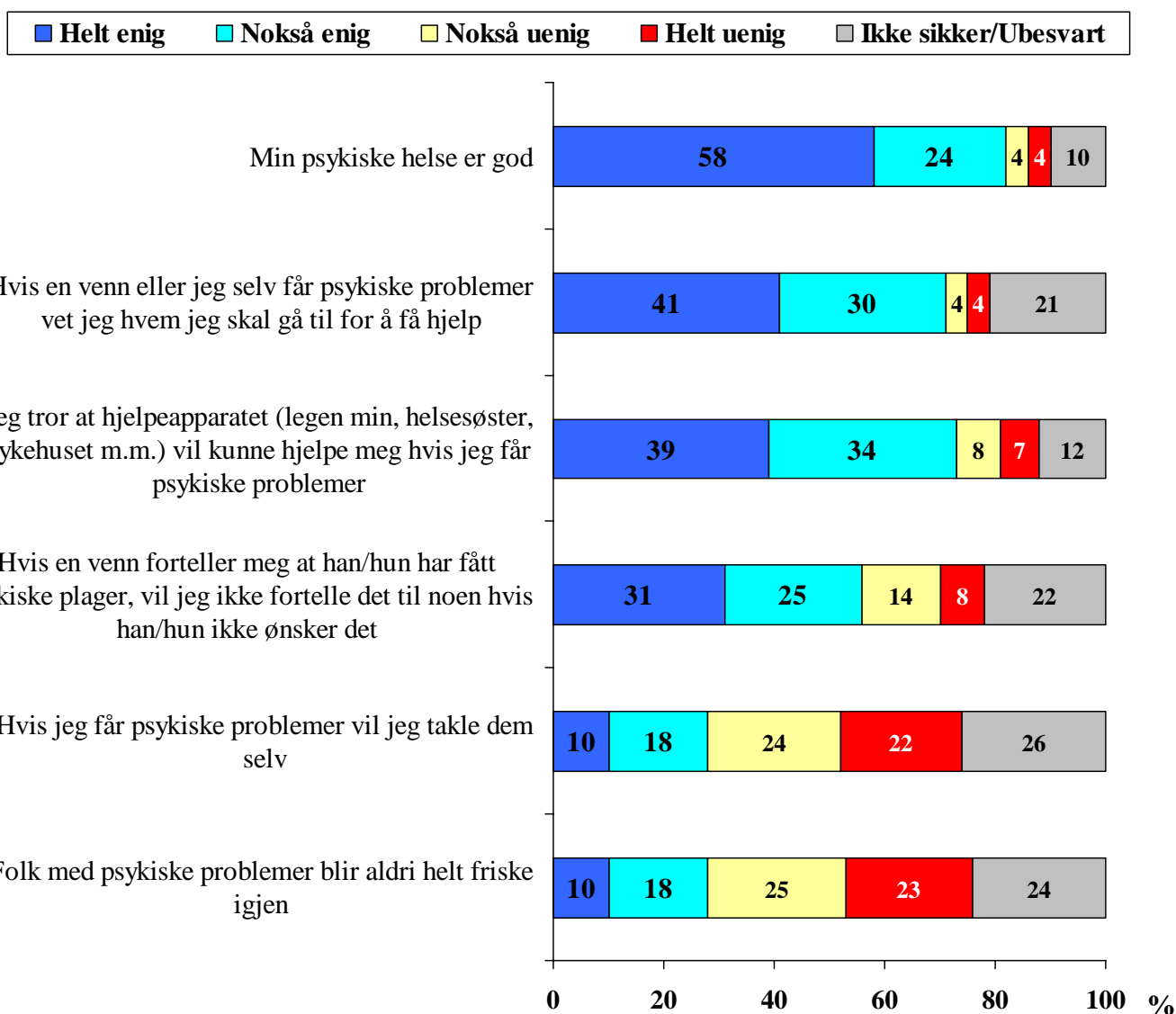

✓ I 10. klasse er det guttene som gir best karakter på de fleste arbeidsmåtene. Størst er forskjellen for bruk av gjestelærer, der guttene i gjennomsnitt gir 3,5 mens jentene gir 2,2. Det er bare to arbeidsmåte jentene liker bedre enn guttene i 10. klasse, og det er individuelle skriftlige oppgaver og fordypningsoppgave.

Mellom 10 og 24 prosent av elevene kan ikke svare på påstander om psykisk helse

Her kommer noen påstander som vi vil at du skal si om du er enig eller uenig i:

Besvart av alle klassene (N=608).

✓ Det er noen flere gutter enn jenter som svarer "Ikke sikker" eller som unnlater å svare på spørsmålet. Forskjellene er størst for påstandene om hvordan man vil takle egne psykiske problemer, (til sammen 21% mot 30%), for hvem man vil kontakte (18% mot 24%) og for tillit til hjelpeapparatet (10% mot 15%).

Gutter tror i større grad enn jenter at folk med psykiske problemer aldri blir friske igjen

Her kommer noen påstander som vi vil at du skal si om du er enig eller uenig i: Besvart av alle klassene (N=608).

Hvis en venn forteller meg at han/hun har fått psykiske plager, vil jeg ikke fortelle det til noen hvis han/hun ikke ønsker det. Prosentandeler.

		Helt enig	Nokså enig	Nokså ueni	Helt uenig	Ikke sikker	Ubesvart	Gj.snitt 1-4
Gutt	8. klasse	34	25	14	7	16	4	1,9
	9. klasse	40	19	12	6	18	4	1,8
	10. klasse	25	31	8	8	25	3	2,0
Jente	8. klasse	26	25	18	10	18	3	2,1
	9. klasse	32	25	16	7	20	0	2,0
	10. klasse	32	30	7	5	25	2	1,8

Hvis en venn eller jeg selv får psykiske problemer vet jeg hvem jeg skal gå til for å få hjelp. Prosentandeler.

		Helt enig	Nokså enig	Nokså ueni	Helt uenig	Ikke sikker	Ubesvart	Gj.snitt 1-4
Gutt	8. klasse	38	30	5	3	17	7	1,6
	9. klasse	45	19	4	6	19	6	1,6
	10. klasse	39	28	8	6	14	6	1,8
Jente	8. klasse	41	36	2	3	12	5	1,6
	9. klasse	48	20	5	5	23	0	1,6
	10. klasse	48	32	2	2	14	2	1,5

Folk med psykiske problemer blir aldri helt friske igjen. Prosentandeler.

		Helt enig	Nokså enig	Nokså ueni	Helt uenig	Ikke sikker	Ubesvart	Gj.snitt 1-4
Gutt	8. klasse	10	19	23	22	20	6	2,7
	9. klasse	19	21	27	13	13	6	2,4
	10. klasse	17	8	33	22	17	3	2,8
Jente	8. klasse	8	16	24	27	22	3	2,9
	9. klasse	2	18	20	34	20	5	3,2
	10. klasse	9	23	32	11	23	2	2,6

Jenter vurderer sin psykiske helse dårligere enn gutter

Her kommer noen påstander som vi vil at du skal si om du er enig eller uenig i: Besvart av alle klassene (N=608).

Min psykiske helse er god. Prosentandeler.

		Helt enig	Nokså enig	Nokså uenig	Helt uenig	Ikke sikker	Ubesvart	Gj.snitt 1-4
Gutt	8. klasse	70	19	2	2	3	5	1,3
	9. klasse	54	22	4	4	7	7	1,5
	10. klasse	58	22	3	3	11	3	1,4
Klasse	8. klasse	58	26	3	3	4	5	1,5
	9. klasse	27	48	9	7	7	2	2,0
	10. klasse	48	20	11	14	0	7	1,9

Hvis jeg får psykiske problemer vil jeg takle dem selv. Prosentandeler.

		Helt enig	Nokså enig	Nokså uenig	Helt uenig	Ikke sikker	Ubesvart	Gj.snitt 1-4
Gutt	8. klasse	10	23	24	17	19	7	2,7
	9. klasse	21	16	9	12	31	10	2,2
	10. klasse	14	17	28	8	31	3	2,5
Jente	8. klasse	6	16	25	30	17	5	3,0
	9. klasse	14	7	30	34	16	0	3,0
	10. klasse	9	18	30	25	16	2	2,9

Jeg tror at hjelpeapparatet (legen min, helsesøster, sykehuset m.m.) vil kunne hjelpe meg hvis jeg får psykiske problemer. Prosentandeler.

		Helt enig	Nokså enig	Nokså uenig	Helt uenig	Ikke sikker	Ubesvart	Gj.snitt 1-4
Gutt	8. klasse	42	30	6	7	10	4	1,7
	9. klasse	34	27	10	13	9	6	2,0
	10. klasse	33	36	8	3	17	3	1,8
Jente	8. klasse	42	39	8	3	6	2	1,7
	9. klasse	25	32	14	14	16	0	2,2
	10. klasse	36	41	5	5	11	2	1,7

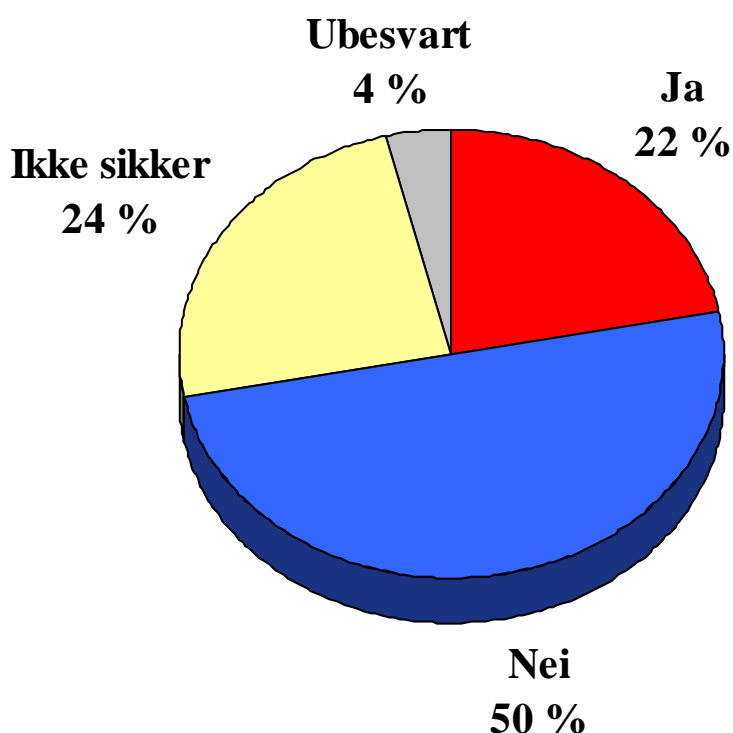
Sammenlikning med resultater fra befolkningsundersøkelsen

- ✓ Sammenliknet med resultatene fra påstanden *Jeg vet hvor jeg skal henvende meg hvis jeg selv eller en venn får psykiske problemer* på omnibus i november 2002, er det relativt små forskjeller. For aldersgruppen 15-29 år i omnibusundersøkelsen var det 32 prosent som svarte helt enig og 40 prosent svarte delvis enig, mot 41 prosent helt enige og 30 prosent ganske enige i denne undersøkelsen. Den totale andelen som er enige er dermed ikke høyere, men **de som har deltatt på undervisningsprosjektet synes å være mer sikre**. Det må legges til at i befolkningsundersøkelsen var det en tendens til at økende alder bidro til økende kunnskap om hvem man skal kontakte. Det innebærer at gjennomsnittet for referansegruppen 15-29 år sannsynligvis er høyere enn om referansegruppen hadde vært bare 14-16 åringer.
- ✓ Også tillit til hjelpeapparatet ble målt i omnibusundersøkelsen. Spørsmålet var nøyaktig likt formulert som i denne undersøkelsen. For aldersgruppen 15 til 29 år fant vi at 31 prosent var helt enige i at de trodde hjelpeapparatet vil kunne hjelpe dem hvis man skulle få psykiske problemer og 38 prosent var ganske enige. I denne undersøkelsen svarer 39 prosent at de er helt enige i dette og 34 prosent er ganske enige. Dette tyder på at elevene som har vært gjennom undervisningsprosjektet har fått noe mer tillit til hjelpeapparatet, men forskjellene er ikke store. Også i dette spørsmålet var det i befolkningsundersøkelsen slik at økende alder bidro til økende tillit.

Hver 5. elev kjenner en venn som har psykiske problemer

Kjenner du til at noen i din vennekrets har psykiske problemer?

Besvart av alle klassene (N=608).

Fordeling mellom kjønn og klasstrinn. Prosentandeler .

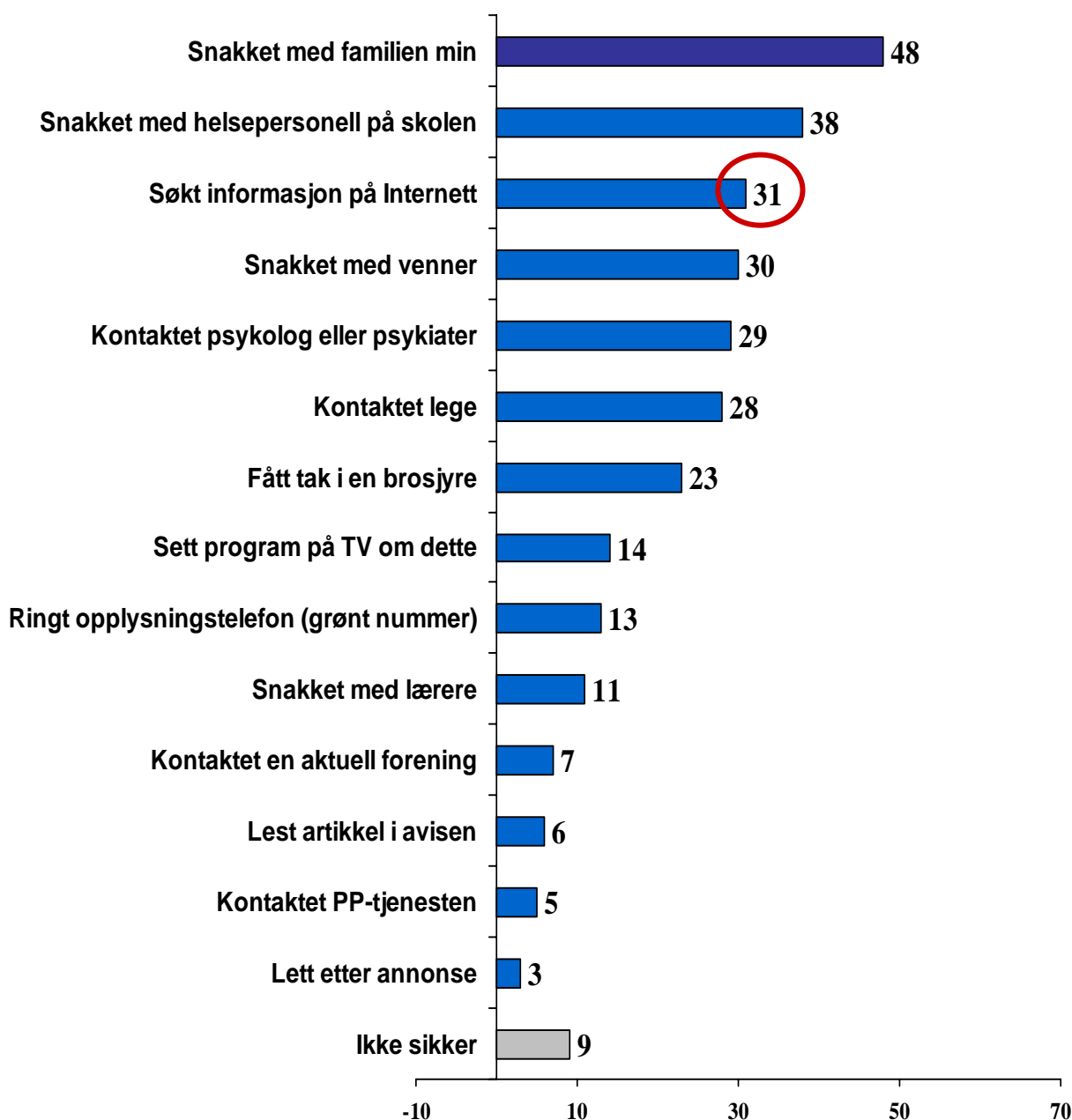
		Ja	Nei	Ikke sikker	Ubesvart
Gutt	8. klasse	19	52	25	5
	9. klasse	33	40	22	4
	10. klasse	44	39	14	3
Jente	8. klasse	14	61	23	3
	9. klasse	30	48	23	0
	10. klasse	32	27	34	7

- ✓ Andelen som har en venn med psykiske problemer øker med stigende klasstrinn.
- ✓ Flere gutter enn jenter kjenner en venn med psykiske problemer. Dette kan imidlertid henge sammen med hvordan gutter og jenter definerer sin vennekrets.

Nær en tredjedel av elevene ville søkt på Internett hvis de trengte informasjon om psykisk helse

Hvordan ville du skaffet deg informasjon om psykisk helse/lidelser hvis du hadde behov for det?

Elevene skulle velge de tre tingene de ville gjort først.
Besvart av alle klassene (N=608).

Viktigheten av familien som informasjonskilde avtar med økende klasstrinn

Hvordan ville du skaffet deg informasjon om psykisk helse/lidelser hvis du hadde behov for det?
 Elevene skulle velge de tre tingene de ville gjort først.
 Besvart av alle klassene (N=608).

Fordeling mellom klasstrinn og kjønn. Prosentandeler.

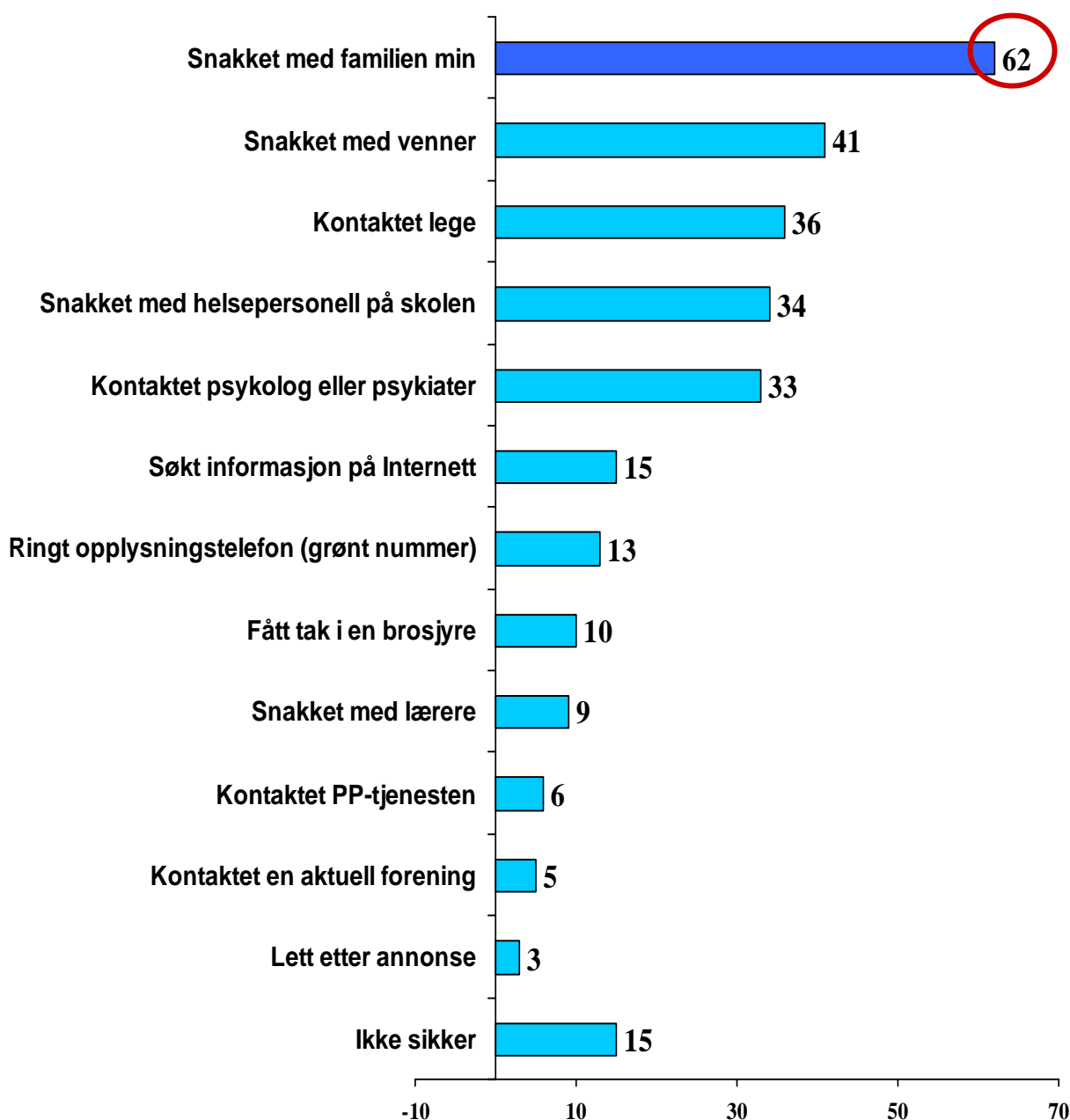
	8. klasse		9. klasse		10. klasse	
	Jente	Gutt	Jente	Gutt	Jente	Gutt
Snakket med familien min	57	53	48	30	32	33
Snakket med venner	39	22	48	30	25	25
Snakket med helsepersonell på skolen	35	37	36	33	59	50
Kontaktet lege	31	29	16	24	25	36
Søkt informasjon på Internett	29	30	39	25	43	31
Fått tak i en brosjyre	25	22	20	18	30	19
Kontaktet psykolog eller psykiater	19	35	30	24	34	50
Sett program på TV om dette	16	15	7	13	7	14
Ringt opplysningstelefon (grønt nummer)	16	11	23	10	2	25
Snakket med lærere	12	12	9	10	16	0
Lest artikkel i avisen	6	7	0	12	2	0
Kontaktet en aktuell forening	6	7	9	6	7	6
Kontaktet PP-tjenesten	4	5	11	9	7	0
Lett etter annonse	2	2	9	4	2	0
<i>Ikke sikker</i>	10	9	5	13	2	14

- ✓ Familien er fortsatt viktigst i 9. klasse, men for 10. klassingene er helsepersonell på skolen hyppigere nevnt enn familien.
- ✓ I 8. og 9. klasse er venner en viktigere informasjonskilde for jentene enn for guttene.
- ✓ Internett er en mer aktuell kanal for jenter enn for gutter i 9. og 10. klasse.
- ✓ På den annen side er det flere gutter enn jenter i 10. klasse som ville kontaktet lege, psykolog/psykiater eller ringt til en opplysningstelefon.
- ✓ Gutter er noe mer usikre på hvem de skal kontakte med spørsmål om psykisk helse/lidelser enn jenter, og forskjellen mellom kjønnene øker med alderen.

Familien er det klart viktigste kontaktpunktet for elevene når de trenger hjelp til egne problemer

Hva ville du gjort hvis du hadde behov for hjelp til egne psykiske problemer eller lidelser?

Elevene skulle velge de tre tingene de ville gjort først.
Besvart av alle klassene (N=608).

Jenter vil i større grad enn gutter spørre venner om hjelp når de trenger hjelp til egne psykiske lidelser

Hva ville du gjort hvis du hadde behov for hjelp til egne psykiske problemer eller lidelser?

Elevene skulle velge de tre tingene de ville gjort først.
Besvart av alle klassene (N=608).

Fordeling mellom klassetrinn og kjønn. Prosentandeler.

	8. klasse		9. klasse		10. klasse	
	Jente	Gutt	Jente	Gutt	Jente	Gutt
Snakket med familien min	68	69	59	45	48	53
Snakket med venner	55	27	64	34	55	28
Snakket med helsepersonell på skolen	35	34	34	21	48	36
Kontaktet lege	35	37	30	34	41	44
Kontaktet psykolog eller psykiater	23	38	34	33	39	50
Søkt informasjon på Internett	16	15	20	21	5	14
Ringt opplysningstelefon (grønt nummer)	15	9	16	19	2	19
Fått tak i en brosjyre	12	9	9	9	9	8
Snakket med lærere	10	10	9	7	9	0
Kontaktet en aktuell forening	7	4	5	9	2	8
Kontaktet PP-tjenesten	3	6	7	10	9	8
Lett etter annonse	2	4	0	6	2	3
<i>Ikke sikker</i>	18	15	14	13	11	17

- ✓ Også når det gjelder hjelp til egne psykiske problemer er viktigheten av familien mindre for 9. og 10. klassingene enn for 8. klassingene.
- ✓ Helsepersonell på skolen øker derimot i betydning med økende klassetrinn, og mest for jentene.
- ✓ Få elever ville kontaktet lærerne hvis de skulle få psykiske problemer.
- ✓ Det er flere gutter enn jenter som ikke vet hva de ville gjort om de skulle trenge hjelp til psykiske problemer, og dette gjelder særlig i 10. klasse.

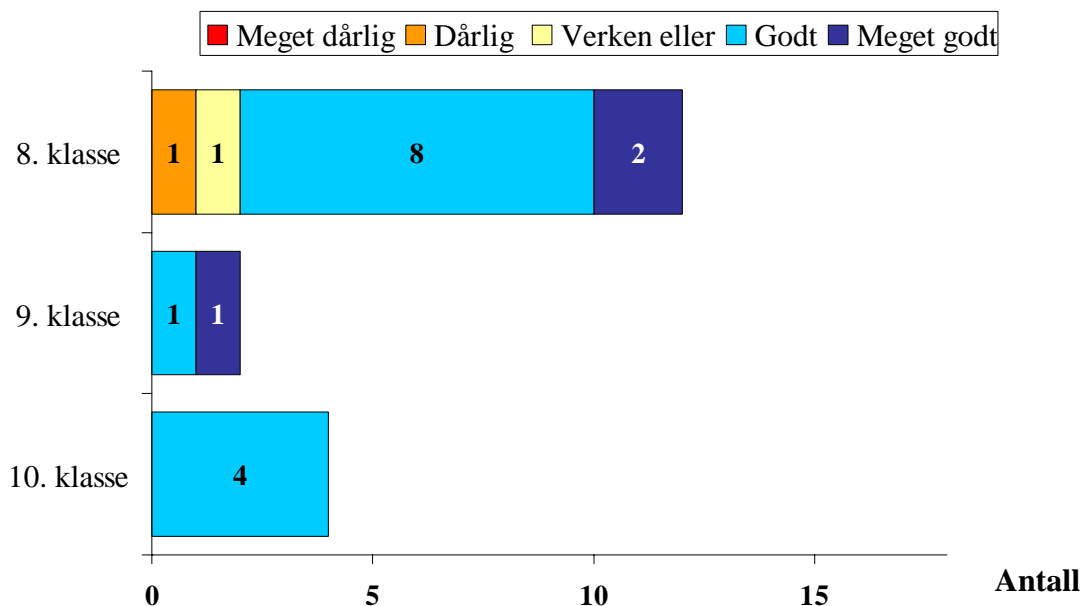
Lærerundersøgelsen

Undervisningsopplegget er godt tilpasset elevenes nivå på de ulike klassetrinn

Hvor godt eller dårlig mener du at undervisningsopplegget "Alle har en psykisk helse" passer elevenes nivå på de ulike klassetrinnene?

Besvart av alle lærere (N=18).

Kommentarer fra lærerne:

8. klasse:

Opplegget er veldig spennende og interessant, og oppgavene virker spennende på papiret. Det falt av ulike grunner dårligere ut enn forventet

Noen av oppgavene var litt vanskelige for elevene, særlig dag 3.

Kunne vært større variasjon i oppgavetyper - mer elevaktivitet.

Burde kanskje lagt det til slutten av skoleåret, slik at de er litt mer modne og tryggere på hverandre.

Elevene kjenner hverandre litt dårlig i begynnelsen av 8 klasse - de hadde nok fått litt bedre utbytte av de mot slutten av 8 klasse.

Nivået i permen var for høyt til elevene, derfor tilpasset jeg det så godt som mulig deres nivå.

Enkelte elever på 8 trinn er nok litt umode for et såpass alvorlig tema. Dette var mest synbart siste dagen da prosjektet omhandlet "HÅP".

9. klasse:

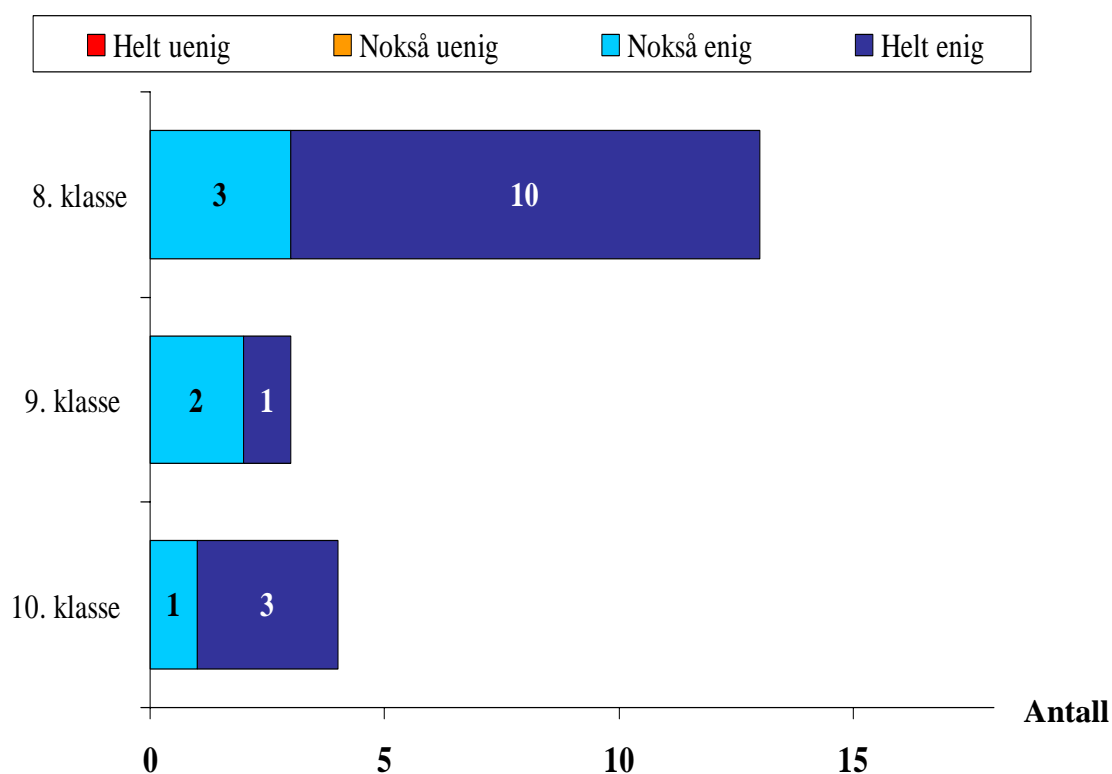
For de aller fleste passer oppgavene veldig bra, men det vil alltid være elever i en klasse som er for barnslige og trekker seg tilbake.

10. klasse:

Opplegg/perminnhold for 10. klasse er for flytende. Det meste legges opp til frioppgave. Bør være noe mer konkret og håndfast også for 10. klasse

Valg av tema til de ulike klassetrinn oppleves som gode

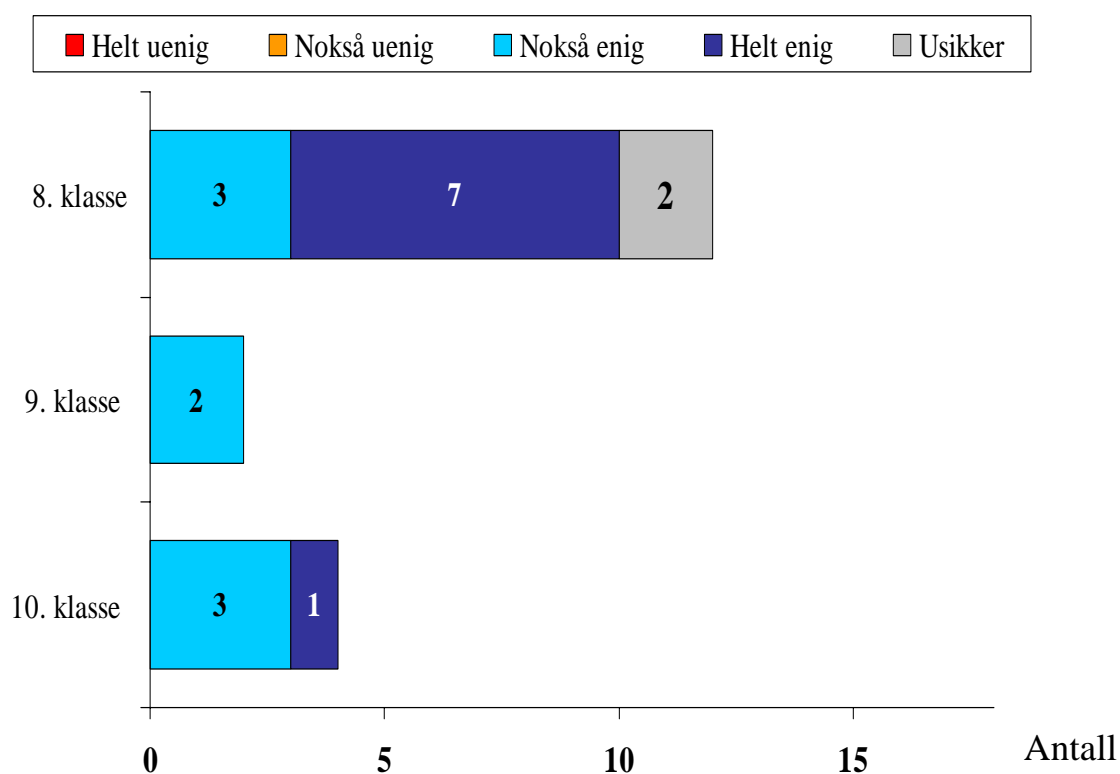
Hvor enig eller uenig er du i at temaene som var valgt for undervisningsopplegget på de ulike klassetrinnene var gode? (N=18)

✓ Ingen lærer er uenig i at temaene som var valgt var gode.

Temaene oppfattes å samsvare med læreplanene

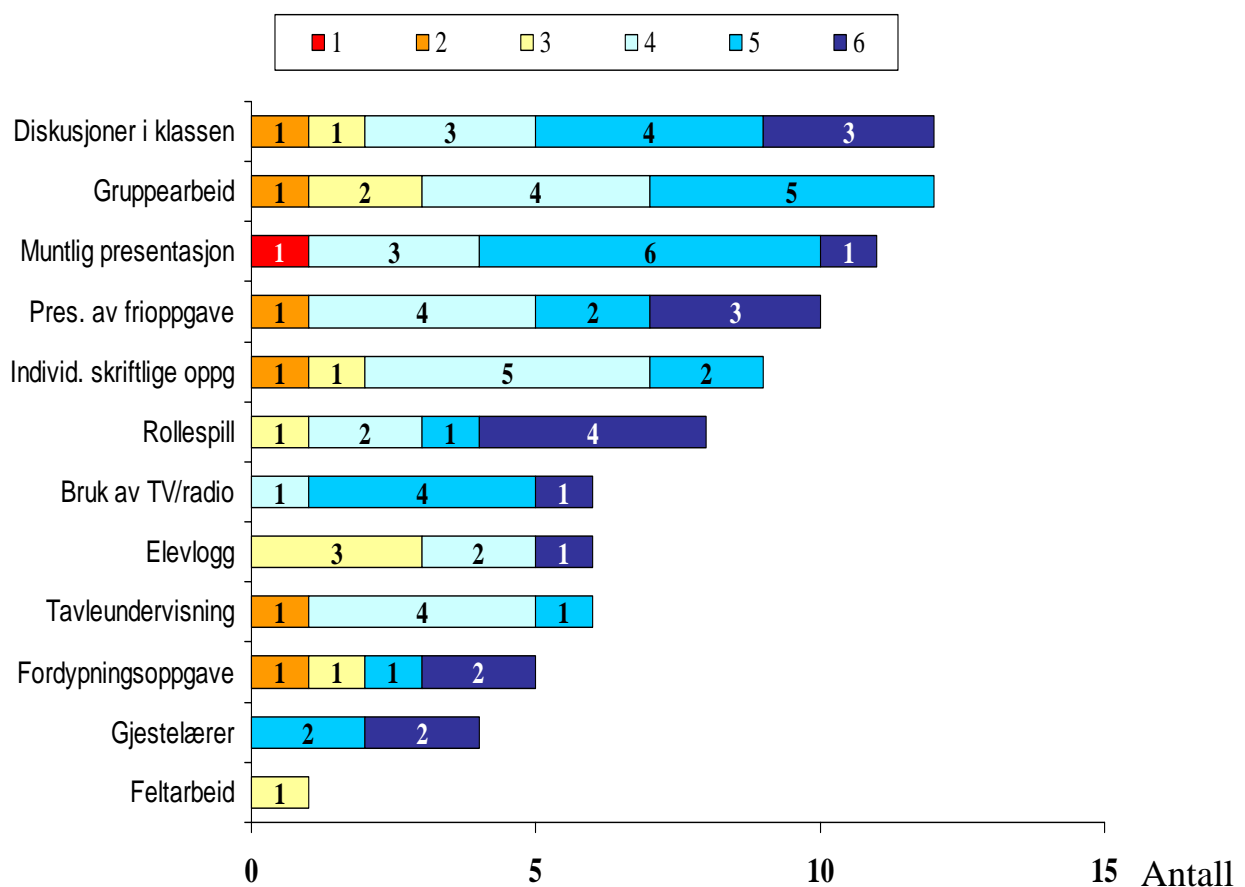
Hvor enig eller uenig er du i at undervisningsopplegget samsvarte med læreplanene for de ulike klassetrinn? (N=18)

✓ Ingen lærer er uenig i at temaene samsvarer med læreplanene.

Diskusjon i klassen og gruppearbeid er de mest brukte undervisningsformene i 8. klasse

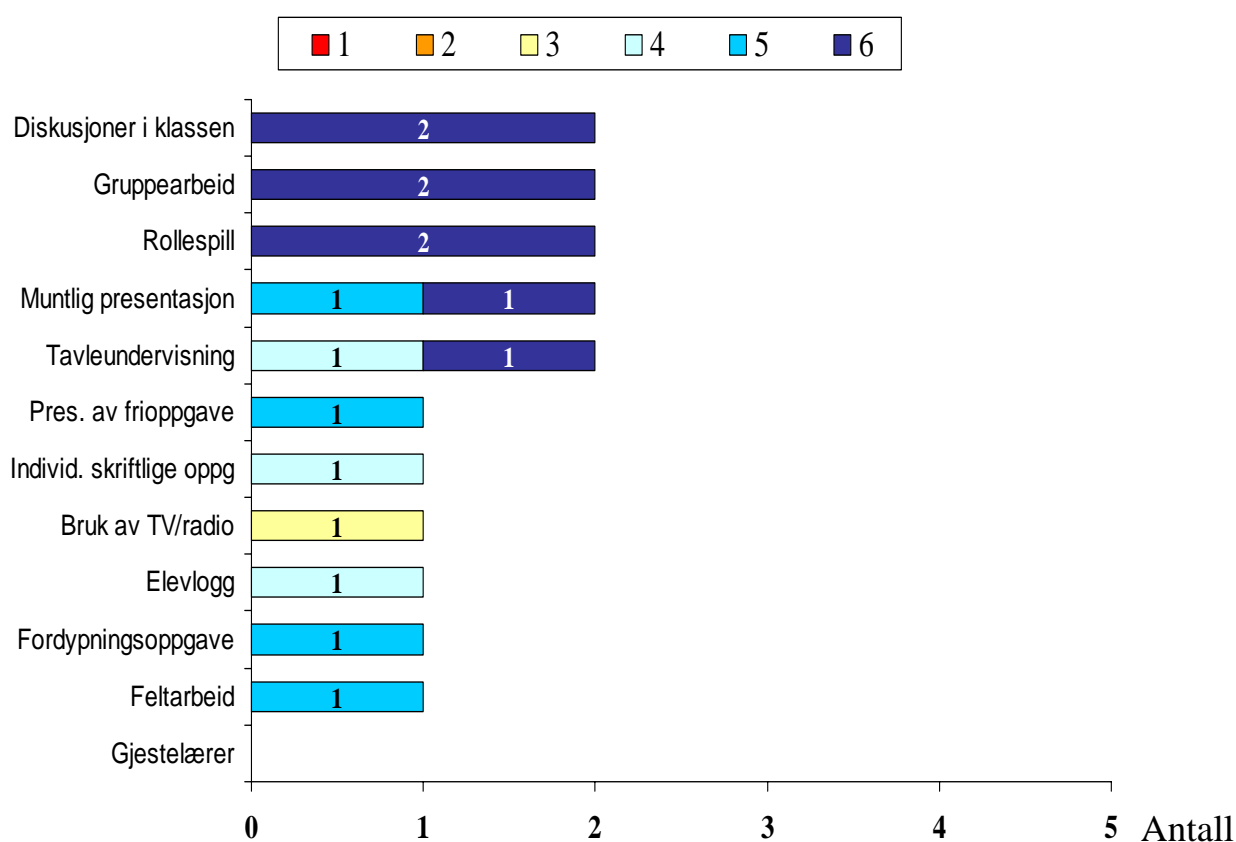
Gi en vurdering av hvor godt eller dårlig du mener de ulike undervisningsformene du valgte å bruke fungerte ovenfor elevene i 8. klasse? Sett kryss for den karakteren du vil gi.

- ✓ Diskusjon i klassen synes de fleste har fungert godt. Det samme gjelder for gruppearbeid, men her er det færre som har svært gode erfaringer.
- ✓ Mange av de som har gjennomført rollespill synes dette har fungert svært godt. Også bruk av gjestelærer oppleves å være en god undervisningsform på dette prosjektet. Det er også mange som synes bruks av TV/radio har fungert godt.
- ✓ Det ble ikke nevnt andre undervisningsformer, men to lærere skrev at de hadde sett filmen Hermann. Dette syntes de hadde fungert godt.

I 9. klasse har lærerne svært god erfaring fra diskusjon i klassen, gruppearbeid og rollespill

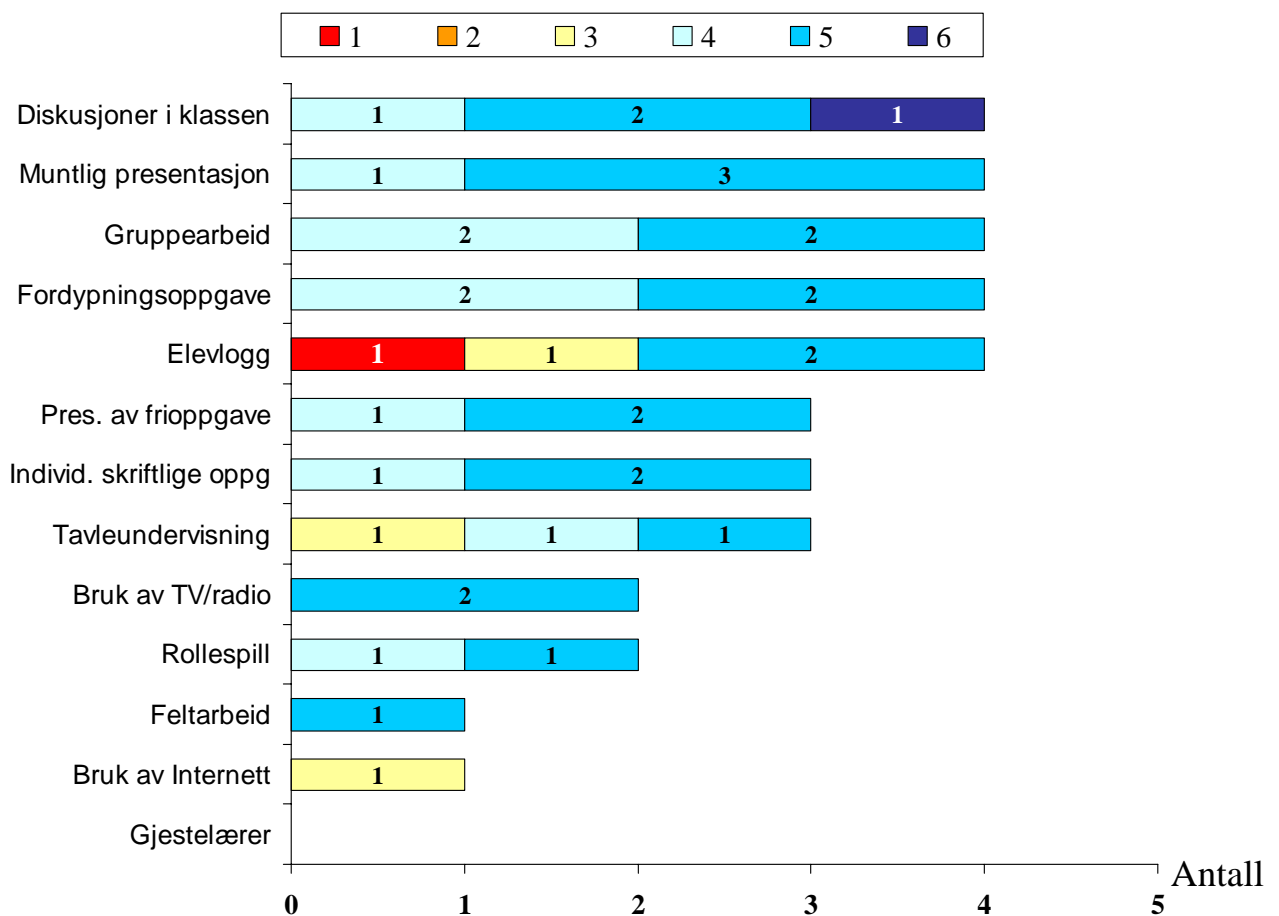
Gi en vurdering av hvor godt eller dårlig du mener de ulike undervisningsformene du valgte å bruke fungerte ovenfor elevene i 9. klasse? Sett kryss for den karakteren du vil gi.

- ✓ Diskusjon i klassen synes de fleste har fungert godt. Det samme gjelder for gruppearbeid, men her er det færre som har svært gode erfaringer.
- ✓ Mange av de som har gjennomført rollespill synes dette har fungert svært godt. Også bruk av gjestelærer oppleves å være en god undervisningsform på dette prosjektet. Det er også mange som synes bruks av TV/radio har fungert godt.

Diskusjon i klassen er også den undervisningsformen som har fungert best i 10. klasse

Gi en vurdering av hvor godt eller dårlig du mener de ulike undervisningsformene du valgte å bruke fungerte ovenfor elevene i 10. klasse? Sett kryss for den karakteren du vil gi.

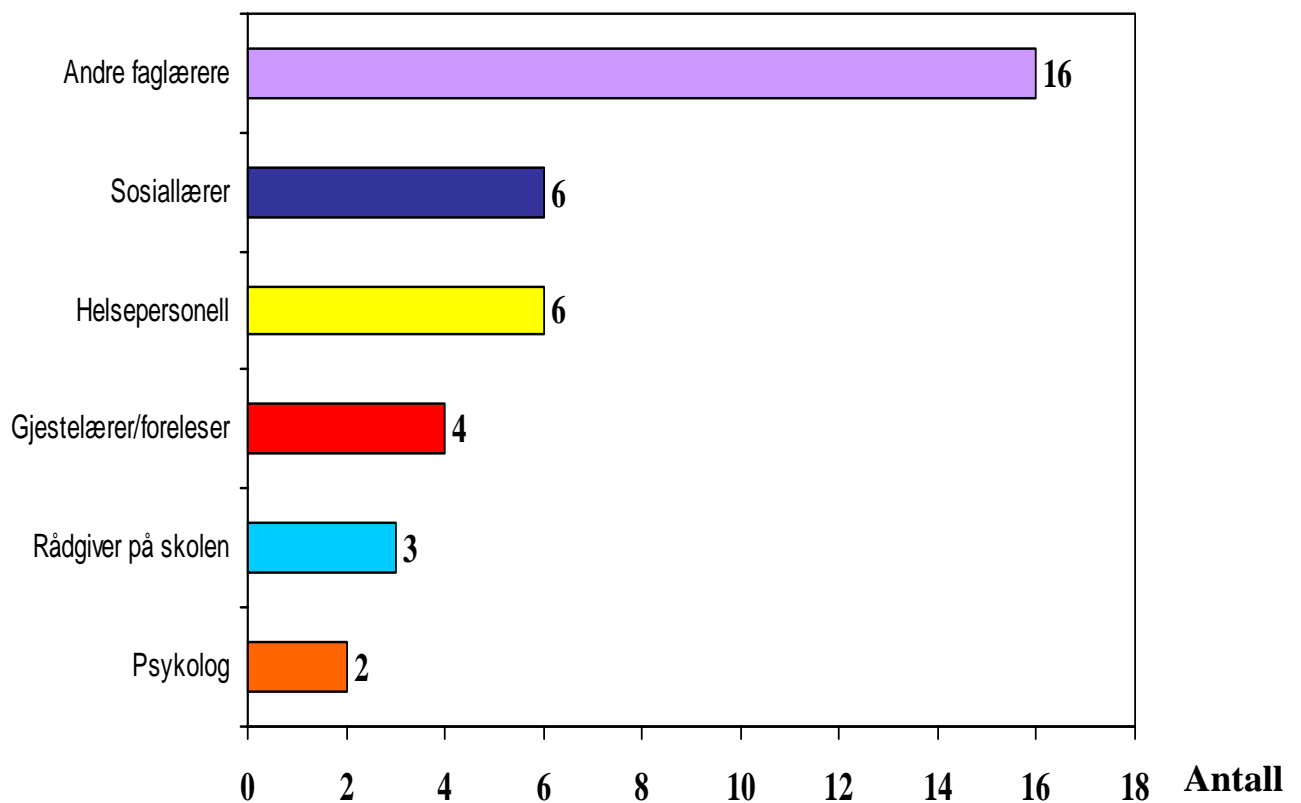

- ✓ Diskusjon i klassen synes de fleste har fungert godt. Det samme gjelder for gruppearbeid, men her er det færre som har svært gode erfaringer.
- ✓ Mange av de som har gjennomført rollespill synes dette har fungert svært godt. Også bruk av gjestelærer oppleves å være en god undervisningsform på dette prosjektet. Det er også mange som synes bruks av TV/radio har fungert godt.

Nesten alle har samarbeidet med andre faglærere, deretter er sosiallærere og helsepersonell mest brukt

36

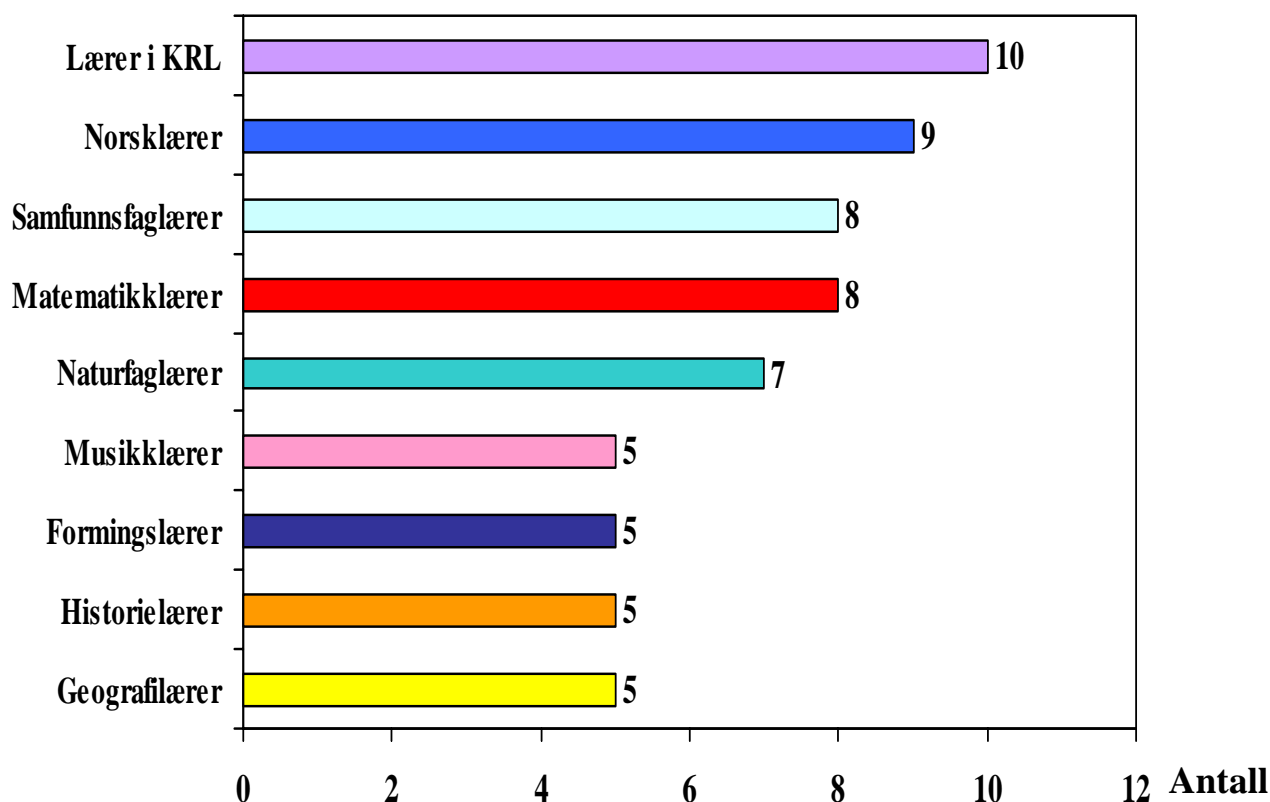
Har du samarbeidet med lærere eller noen andre om dette undervisningsopplegget?

- ✓ Det synes ikke å være noen forskjell mellom lærer på ulike trinn når det gjelder hvem de samarbeider med.
- ✓ Ingen hadde samarbeidet med PP-tjenesten, som var et eget alternativ i spørreskjemaet.

Faglærere i KRL, norsk og samfunnsfag er mest benyttet som samarbeidspartnere på prosjektet

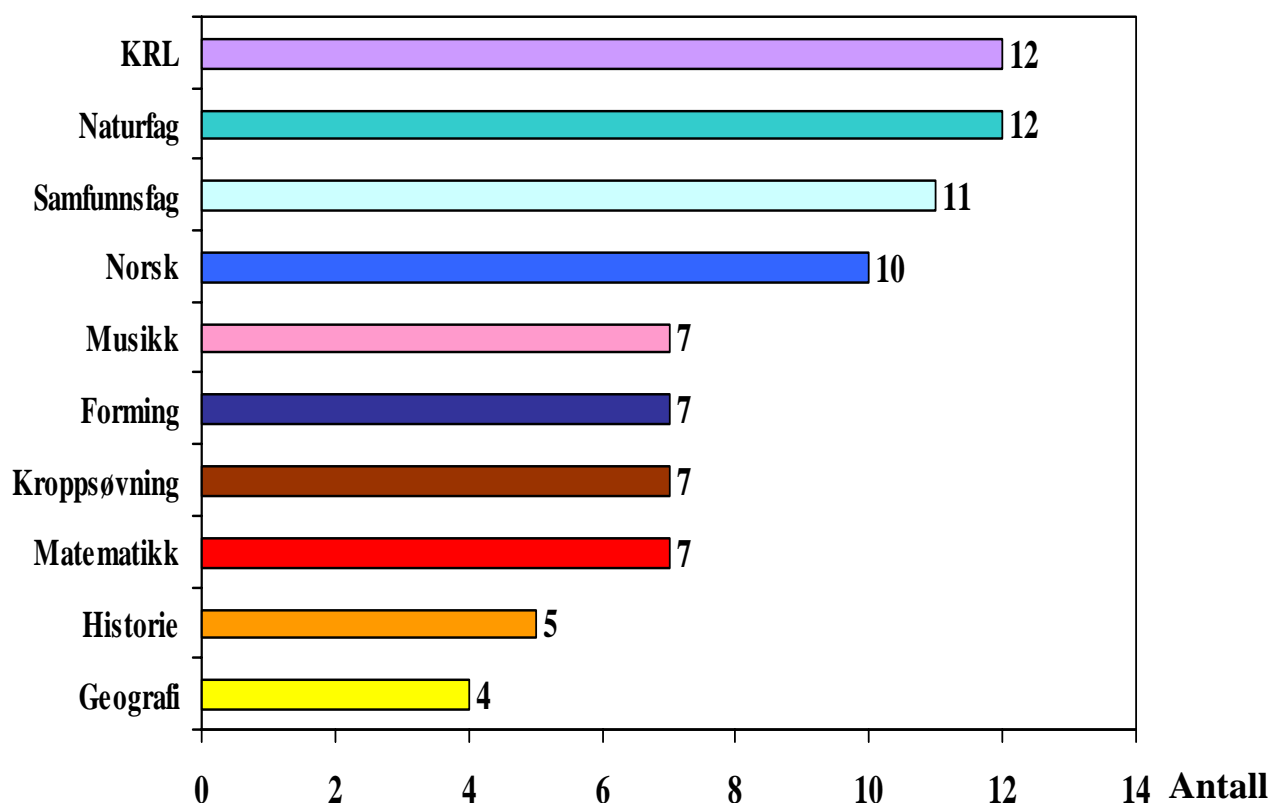
Hvilke andre faglærere på skolen har du samarbeidet med om dette undervisningsprosjektet?

✓ Mange ulike faglærere har blitt trukket inn i prosjektet. Hver lærer har i gjennomsnitt samarbeidet med 3-4 ulike faglærere på prosjektet.

Prosjektet har vært mest brukt i KRL-faget og i naturfag

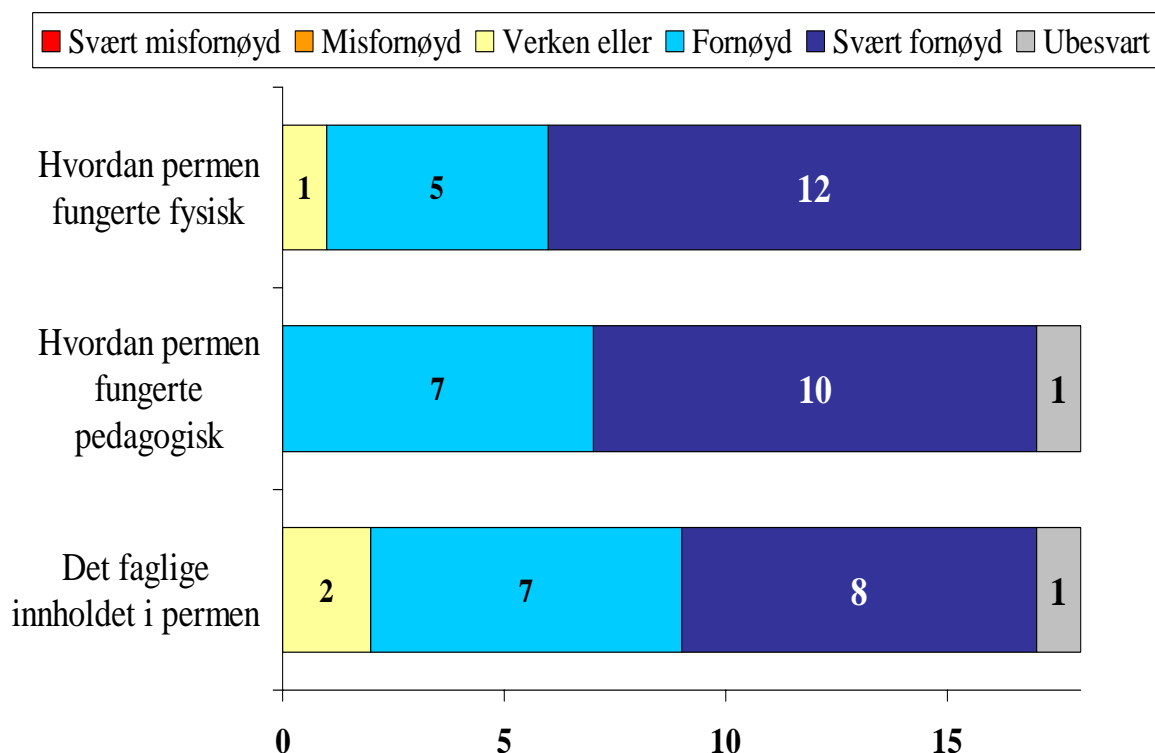
I hvilket fag har du brukt dette undervisningsprosjektet?

- ✓ 2 lærere sier de har benyttet prosjektet i teamarbeid, og 2 har brukt dette tverrfaglig. En lærer har også brukt prosjektet i klasseråd.
- ✓ Undervisningsprogrammet har vært brukt i mange ulike fag. Hver lærer har i gjennomsnitt benyttet prosjektet i 3-4 ulike fag.

Lærerne er godt fornøyd med permen

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ...

Har du noe forslag til forbedring av permen?

8.klasse:

Meget bra på alle felt

Elevene syntes nok at en del av oppgavene ble litt like

Noen av oppgavene 3.dag på 8.trinn syntes elevene var vanskelige å jobbe med og krever mye lenger tid enn 1 time

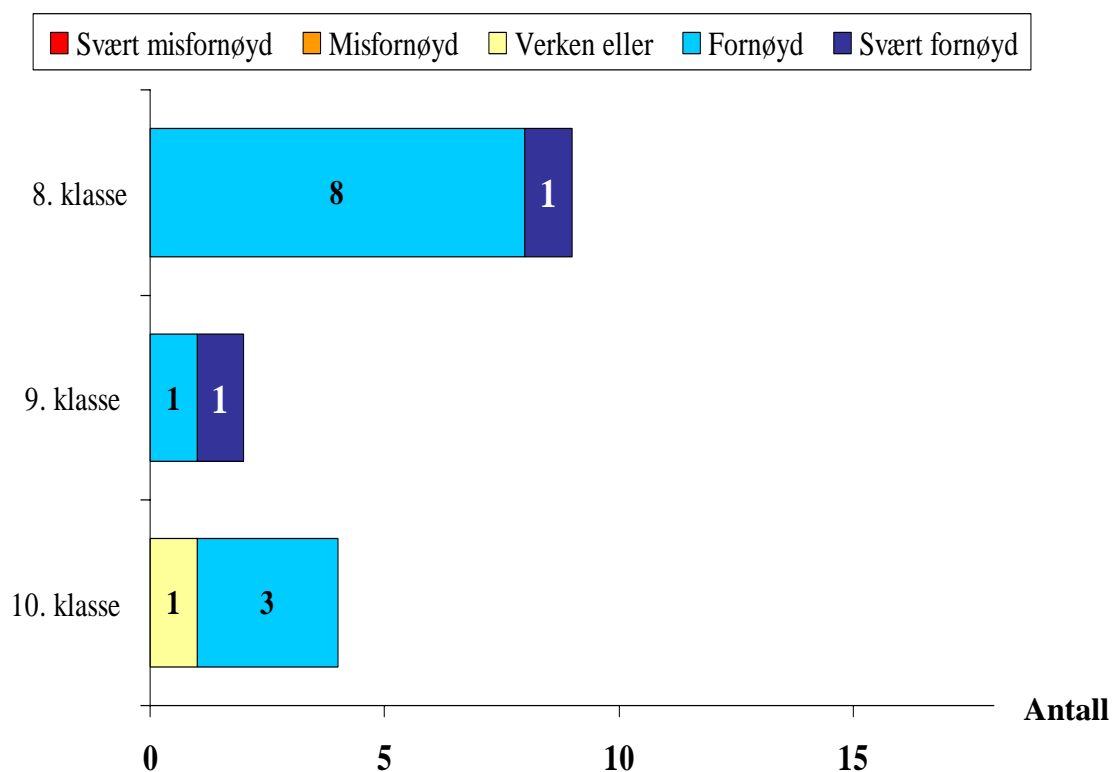
Elevene syntes det ble for enformig. Det ideelle ville være en hadde flere oppgavetyper å velge mellom. Her kan selvsagt også læreren være kreativ, men det er alltid vanskelig med nytt opplegg

9. klasse:

Det er en veldig bra perm. Ingen forslag. Selve ringene i permen er av litt dårlig kvalitet. Glir lett opp

Lærerne tror elevene har vært fornøyde med prosjektarbeidet

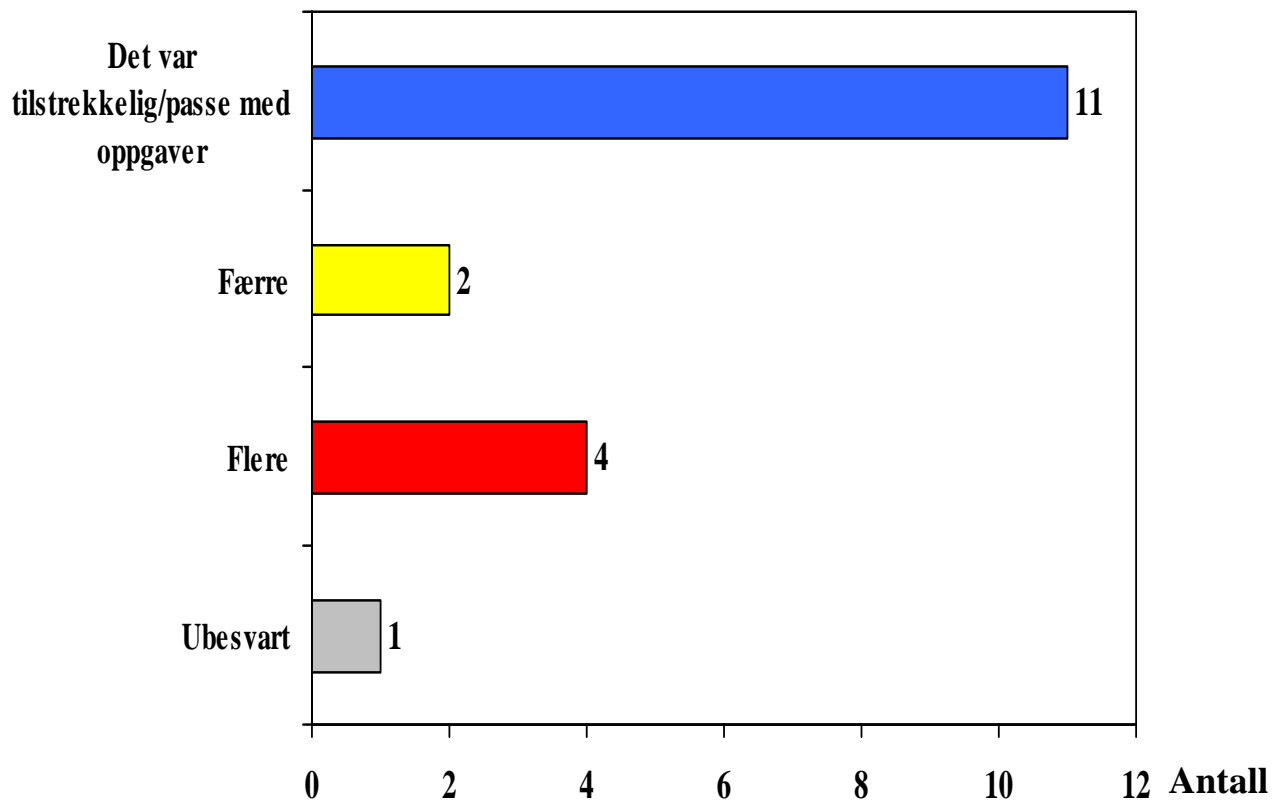
Hvor fornøyd eller misfornøyd tror du elevene har vært med dette prosjektarbeidet?

- ✓ Lærerne tror elevene i stor grad har vært fornøyde, men ikke svært fornøyde.
- ✓ Det er svært få svar å bygge på fra 10. klasse, men det kan se ut som om 8. klassingene har vært noe mer fornøyde enn 10. klassingene.

11 av 18 lærere mener det var passe med oppgaver til elevene

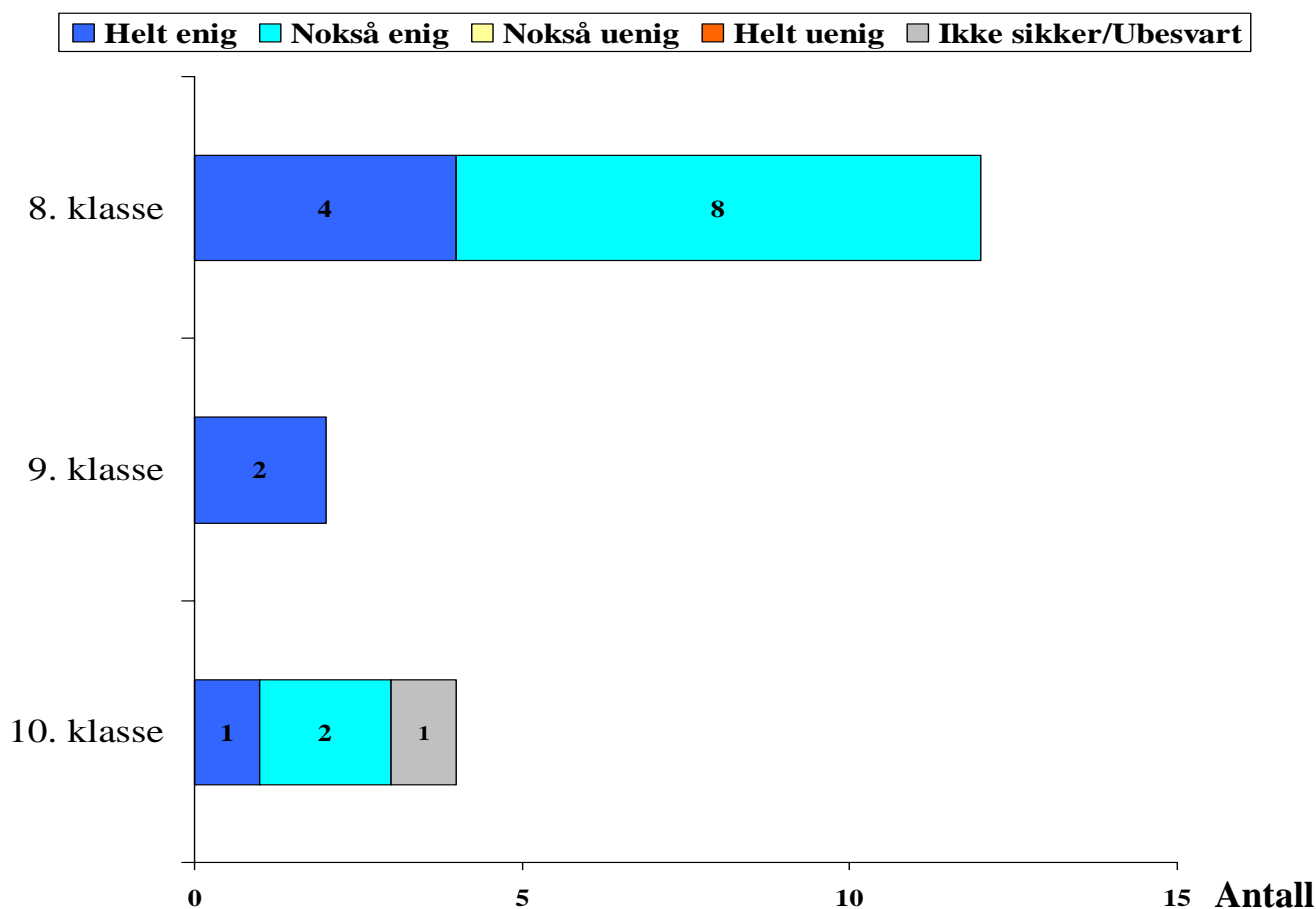
Ønsker du deg flere eller færre ferdige og konkrete oppgaver som elevene kunne jobbe med?

✓ Med det datagrunnlaget man har fra 9. og 10. klasse, kan man ikke se noen forskjell mellom lærere på ulike klassetrinn i dette spørsmålet.

Lærerne er enig i at elevene gjennom prosjektet har lært mye om psykisk helse de ikke kunne fra før

Hvor enig eller uenig er du i at elevene på de ulike klassetrinnene gjennom dette prosjektarbeidet har lært mye om psykisk helse som de ikke kunne fra før?

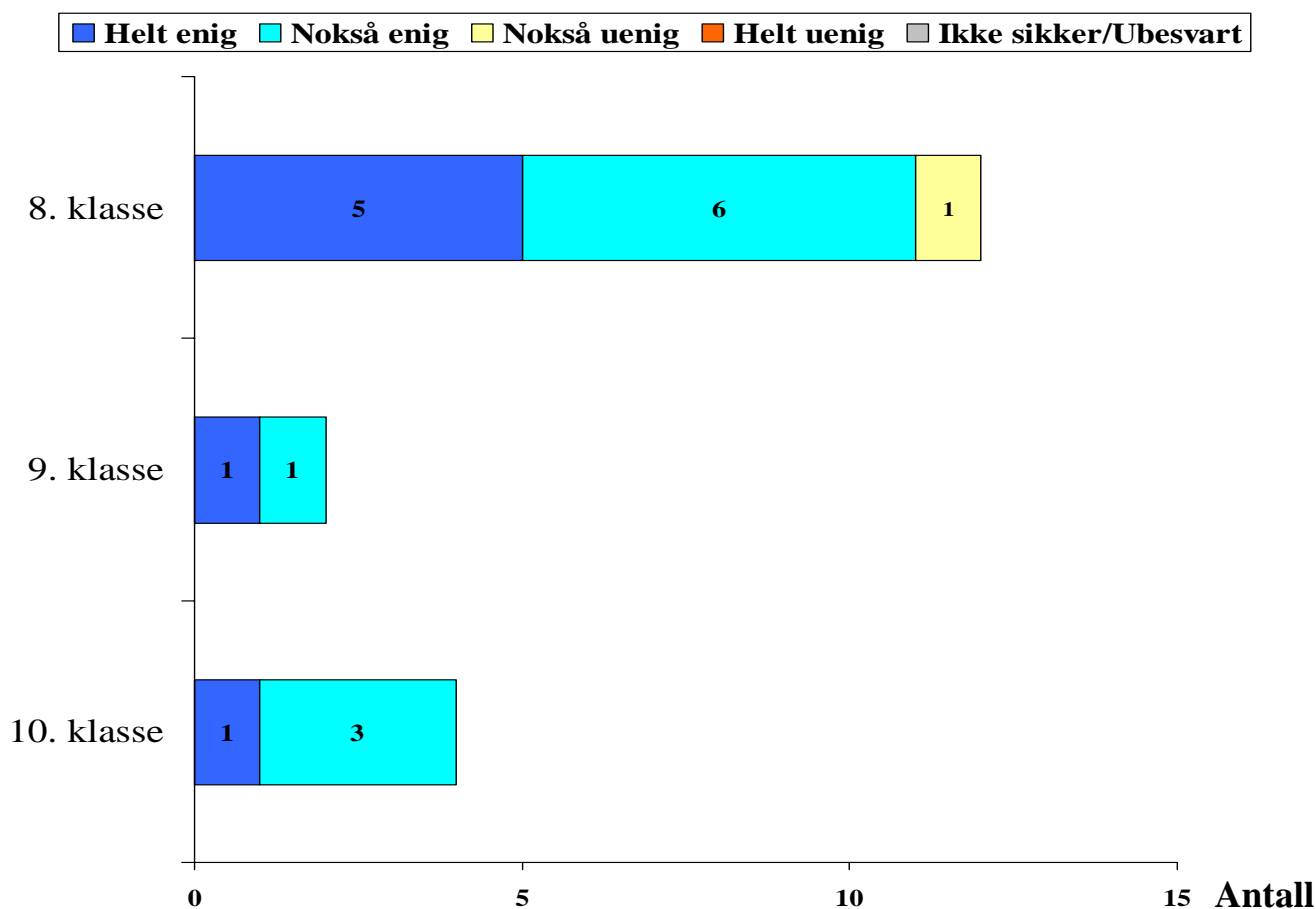

✓ 7 av 18 lærere er *helt enige* i at elevene har lært mye om psykisk helse gjennom prosjektarbeidet.

✓ Ingen lærer er uenig i dette.

Lærerne mener at prosjektet har økt elevenes evne til å forholde seg til egen og andres psykiske helse

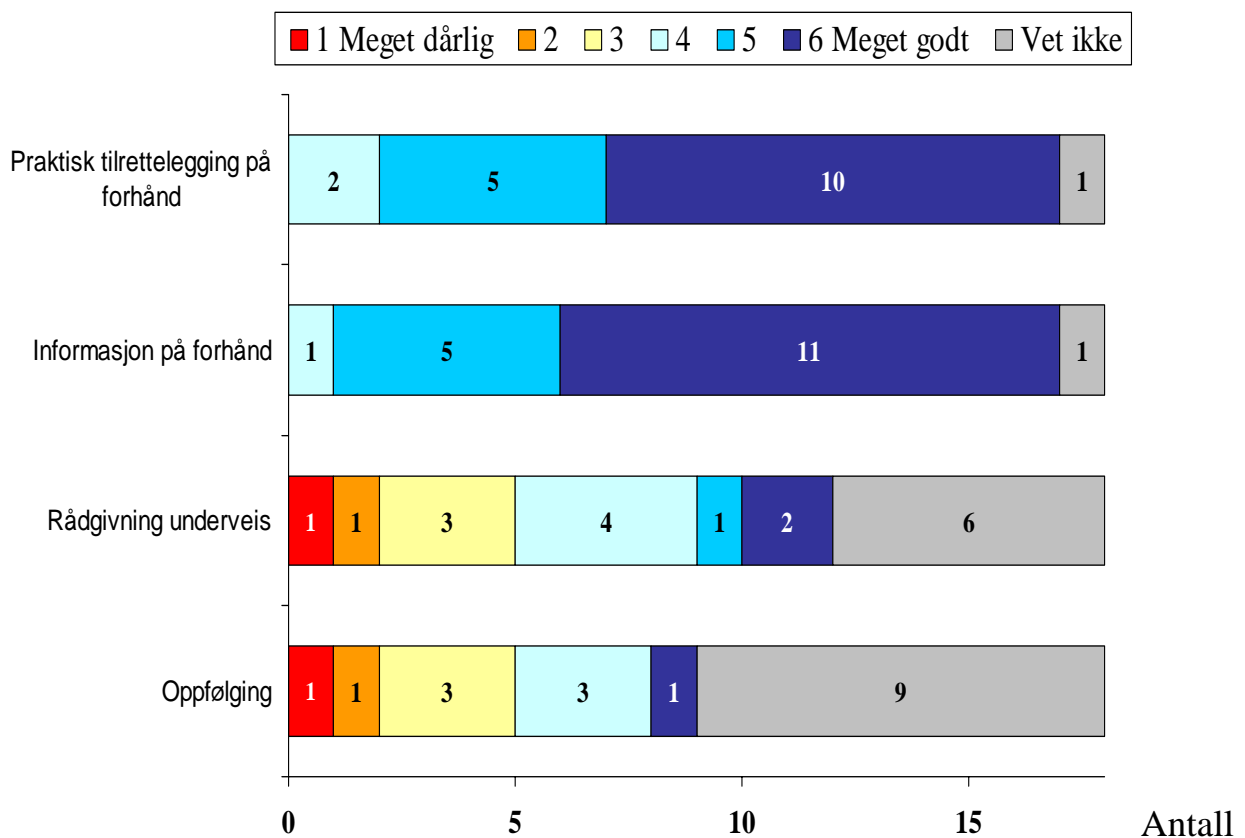
Hvor enig eller uenig er du i at dette undervisningsopplegget kan bidra til å forbedre elevenes evne til å forholde seg til egen og andres psykiske helse?

- ✓ 7 av 18 lærere er *helt enige* i at prosjektarbeidet har bidratt til å øke elevenes evne til å forholde seg til egen og andres psykiske helse.
- ✓ En lærer er uenig i dette.

Rådgivning underveis og oppfølging er forbedringsområder

Rådet for psykiske helse har utarbeidet dette undervisningsprosjektet. Hvordan vurderer du følgende forhold?

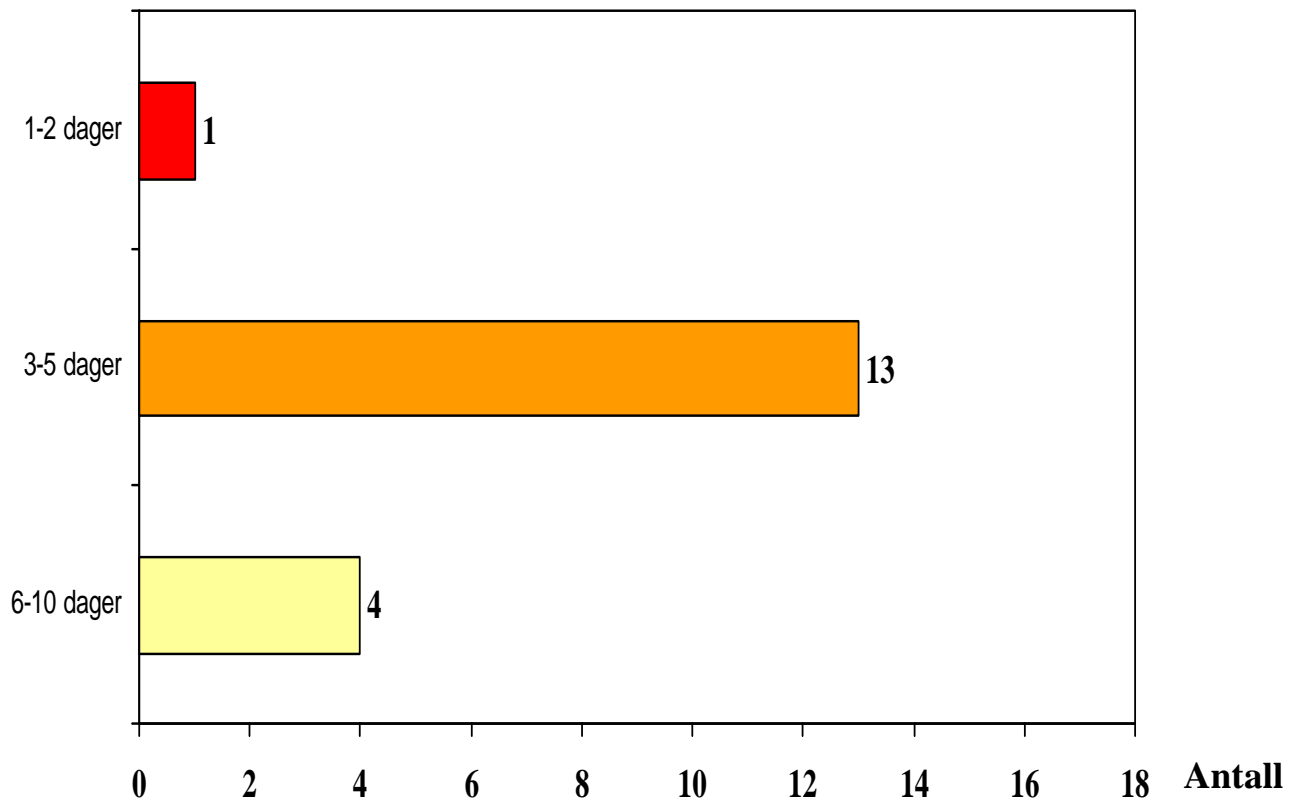

✓ Bare 7 av 18 lærere er fornøyde (svart 4, 5 eller 6) med rådgivningen de har fått underveis. 4 av 18 er fornøyde med oppfølgingen. Relativt mange har også svart "Vet ikke" på spørsmålene om rådgivning underveis og oppfølging. Dette kan tyde på at disse ikke opplever at de har fått dette.

✓ Praktisk tilrettelegging og informasjon på forhånd er lærerne derimot godt fornøyde med.

De fleste lærerne har brukt 3-5 dager på prosjektarbeidet

Hvor mye av din egen tid vil du anslå at du har brukt på undervisningsprosjektet totalt?

✓ Det synes ikke å være noen forskjell mellom lærer på ulike trinn når det gjelder hvor mye tid de har brukt på prosjektet.

Noen lærere har forslag til forbedringer

Til slutt, er det noe du savnet i forbindelse med dette undervisningsprosjektet?

Kommentarer fra lærerne:

8. klasse:

Jeg synes selv at min kompetansen til å få fram det beste i elevne ikke holdt helt mål her. Vet ikke om opplegget kunne gjøre noe med det. Elevene distanserte seg.

For min egen del synes jeg det ble veldig intenst og slitsomt å ha tre hele dager alene. Tror med fordel at to lærere kunne ha delt på opplegget

Et godt opplegg.

Egen elevlogg m/spørsmål som var tilpasset oppgavene fra de tre dagene.

Koble inn rollespill i større grad. Større elevaktivitet - for mange like oppgaver. Større variasjon.

At noen fra rådet for psykisk helse besøkte eller tok kontakt med oss under eller rett før oppstart. Vi hadde jo gitt beskjed om når vi starta.

9. klasse:

Flere oppgaver med ulike vinklinger. Oppgavene hadde en tendens til å ta kortere tid enn antatt. Derfor ville det ha vært en fordel å ha et større antall oppgaver å velge fra.

10. klasse:

Mer konkret og håndfast opplegg for 10. klasse